

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 26.8.2016 • numero 12

Ensimmäinen on erityinen

Kunnas
tervehtyy
tsempillä

► sivu 3

Muistot
palaavat
haudoilla

► sivut 6–7

Seksikohut
jäävuoren
huippu

► sivut 8–9

Pääkirjoitus

Kummillisia kohtaamisia

Istuin kirkon parvella ja mietin ajan kulumista. Mietin, miten alhaalla salissa riparikavereidensa seurassa istuva kummityttöni onkaan kasvanut. Miten hänestä on tullut muutamassa hetkessä pitkänhuiskea nuori nainen, nyt jo rippikoulun käynyt. Ja miten luvattoman huono kummi olenkaan ollut.

Viikonloppuna ripille päässeen kummityttöni lisäksi minulla on viisi muutakin kummilasta. Jotkut sukua, toiset eivät. Yhtä kaikki, olen mielestäni epäonnistunut kummudessaan ihan jokaisen lapsen kohdalla.

Olen halunnut antaa aikaani, toivonut, että meistä tulisi läheiset. Olen halunnut olla se aikuinen ystävä, jolle kummilapsi voi uskoutua silloinkin, kun kotona on tiukka paikka. Että kanssani voisi jutella elämästä ja arvoista, isoistakin kysymyksistä.

Käytännössä moni asia on mennyt toisin. Elämä on heittänyt ihmisiä toisistaan erilleen – monin tavoin, monestakin syystä. Ja kun yhteys kummilapsen vanhempiin on kadonnut tai haalistunut, yhteys lapseenkin on jäänyt vankistumatta. Syntymäpäivät ja joulut ovat olleet tärkeitä etappeja edes materiaalisen kummisuhteen ylläpitämiseen, mutta joskus olen sössinyt niidenkin kanssa. Elämä on.

En ole mielestäni riittävästi tukenut myöskään omien lasteni kummisuhteita. Olisin halunnut pitää lasten kummit kartalla lasten kasvussa ja kehityksessä, mutta käytännössä kummit eivät ole aina saaneet edes jokaiskysyisiä koulukuvia. Ellen aivan väärässä ole, jollain kummilla saattavat olla vuosien takaiset ristiäskuvatkin vielä saamatta. On ollut kiireitä.

Mutta vaikka juuri mikään ei kummiasioissa olekaan mennyt siten kuin olisin haaveissani halunnut, kummit ja kummilapset ovat elämässämme läsnä. Kuka enemmän, kuka vähemmän. Jonkun kanssa tavataan silloin tällöin oikeasti, joku toinen on mukana puheissa, ja ne etäisimmätkin ajatuksissa.

Kummisuhde on koko elämän mittainen suhde. Vaikka se ei olisikaan sellainen kuin olisi halunnut, se on kuitenkin olemassa. Jossain joku ajattelee lasta. Jossain on lapsi, jolle joku aikuinen on pykälän kummillisempi kuin muut.

Marjo Rönkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Sanna Ratilainen on kesäkuussa syntyneen Niklas-poikansa kanssa seurakunnan ekavauvaryhmässä.

Kuva: Hanna-Kaisa Hämäläinen

Seurakuntien talouden tila vahvistui viime vuonna

KIRKON TIEDOTUSKESKUS,
SIRPA KOIVISTO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Jyväskylän seurakunnassa toimenpiteet käyttötalouden tasapainottamiseksi näyttävät purevan. Vuonna 2015 tilinpäätös osoitti ylijäämää 2,1 miljoonaa euroa. Tilanteeseen vaikuttivat pääasiassa seurakunnan omat toimenpiteet. Toimintakulut alenivat ja investoinnit kyettiin rahoittamaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella. Vuosikatteen suuruus oli noin 3,8 miljoonaa euroa.

– Seurakunnan talous on tällä hetkellä tasapainoinen. Säästötoimenpiteiden avulla vuosikate on muodostunut vuodesta 2013 lähtien poistoja suuremmaksi. Myös kuluvan vuoden osalta talous on tasapainossa, talouspäällikkö **Markku Laitinen** vahvistaa.

Alustavan taloussuunnitelman mukaan tulevat vuodet eivät kuitenkaan vaikuta yhtä positiivisilta. – Vuosikatteen ja poistojen suhde näyttää kääntyvän negatiiviseksi. Lisäksi seurakunnalla on edessä mittavia investointihankkeita, joiden rahoittaminen edellyttää aikaisemmilta vuosilta kertyneiden säästöjen käyttämistä, Laitinen toteaa.

Koko maassa seurakuntien verotulot kasvoivat vuonna 2015 edellisvuoteen verrattuna. Seurakunnat onnistuivat alentamaan toiminnan kustannuksia jo kolmatta vuotta peräkkäin. Investointeja karsittiin, yhteenlaskettujen rahavarojen määrä kasvoi ja lainaamäärä pieneni.

Jyväskylän seurakunnassa investoinnit pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella. Viime vuoden investointeihin kuului muun muassa Palokan kirkon peruskorjaus.

Reilulla puolella seurakunnista talous oli tasapainossa tai ylijäämäinen. Neljäsosalla seurakunnista talous oli pääosin tasapainossa ja joka viidennen seurakunnan talous oli useilla tunnusluvuilla mitattuna vaikeuksissa. Vuonna 2015 seurakuntatalouksia oli 290.

Seurakunnat onnistuivat sää-

tämään toiminnan kustannuksissa kolmatta vuotta peräkkäin. Vuonna 2015 toimintakate, eli toiminnan tuottojen ja kulojen erotus, pieneni noin kolme miljoonaa euroa. Toimintatuotot jatkoivat kasvuaan ja olivat yhteensä 186 miljoonaa euroa. Toimintakulut pysyivät likimain ennallaan ja olivat 1 041 miljoonaa euroa.

Tapetilla

Kinaattivelli ja muut arjen ruokatrendit

KAARINA HEISKANEN teksti
ja kuva

Kesän toista lipstikkakeittoa keittäessäni totesin vaatimattomasti, että onhan tämä ihan hyvä sillointällöin-ruoka. No siitäpä tuli mieleen keksiä ruokalajien nimiä, jotka kertovat enemmän suloisista ruokahetkistä kuin ruoan aineksista.

Näistä tehdään kadelmakiissellä. Sitä syödessä kysytään, miksi naapurin ruokavieraat nauravat enemmän kuin meidän.

ta. Näitä ei löydy grillien eikä lounasravintoloiden ruokalistoilta. Ainakaan vielä.

Kinaattivelli. Ruokaseura saa ruoan kuin ruoan kuulemma mais-tumaan paremmalta, mutta joskus lautaset tyhjenevät vähemmän sopuisissa merkeissä.

Oliivi-tomaattirasta. Kun perheen pitkätukka unohti sittenkin

leivontamissyyn keittiön alakaappiin.

Sitä saa mitä tulee -paistos. Jääkaapin jämistä kotiinpaluun ja jalakapalloharjoituksiin lähdön välillä valmistettu pikainen pelastus. Sukua **Arvaa mitä** -keitolle.

Dejä vu. Vielä torstaiksikin elvytetty sunnuntainen juhla-ateria.

Ethän tee tätä enää ikinä -vuoka. Kun pikkuväki ei arvosta äidin kulinaarisia aherruksia, joihin tuhraantui valtaosa sunnuntaista.

Nyhtöriisipuuro. No, aina sitä ei muista laittaa kattilaa hitaalle levyille. Aina ei myöskään ole aikaa pysähtyä hämmentämään. Parin sentin pohjaan palanut riisi- ja maitokerros sen todistaa.

Grillit-purossa. Kuka täällä on viimeksi grillannut ja mitä?

Tätä syödään vielä huomenna-kin -muhennos. Kun kotikokki sekoitti desilitrat ja litrat.

Ohisoppa. Aina ei ole kalaonnea ihmisellä.

Eikä sitten tarvitse kuvitella, että olisin huono ruoanlaittaja. Olin jo lapsena niin pätevä, että äiti huokasi usein ja painokkaasti, että kyllä sinä taas sopan keitit.

Ajassa

Niki-koira tuli Pipsa Tupamäen perheeseen noin vuosi sitten. Eläinten tuntema empatia on hämmästyttänyt Tupamäkeä vuosien varrella. Tarkkakuonoiset koirat työskentelevät nykyään lääketieteen apulaisina, ja niiden uskotaan haistavan sairauksia.

Syöpymätön on tallella Pipsa Tupamäen elämässä

Syöpädiagnoosi pysäytti menevänä ja tekevänä tunnetun Pipsa Tupamäen viisi vuotta sitten. Usko, toivo ja rakkaus sekä lapset pitivät hänet pinnalla taudin aallokossa.

KAARINA HEISKANEN teksti
teksti ja kuva

Kuka olet ja mistä tulet?

Olen **Pipsa Tupamäki** ja asun ensimmäisessä Jyväskylään rakennetussa rivitalossa.

Millaisia töitä olet tehnyt?

Nuoriso-, huume- ja kriisiytöitä ja sivussa Rosenterapiaa.

Sairastuit rintasyöpään viisi vuotta sitten. Mitä muistat niistä päivistä?

Muistan shokin, pienuuden tunteen ja kuoleman pelon kohtaamisen. Muistan ystävien kannattelun.

Miten perheesi otti vastaan tiedon sairastumisestasi?

Kukaan ei tilaa syöpää elämäänsä. Sanalla on pelottava kaiku. Toi-Lapselta tuli suora kysymys: Kuoletko? Vastasin, että se ei ole tarkoitukseni vielä ja lääkärit tekevät parhaansa, ettei niin käy. Pysäyttävä tieto se oli varmasti meille kaikille, koska olin melkoisen menävä ja tekevä.

Suuri osa sinusta on Syöpymätöntä. Mikä sinut pelasti elämälle?

Niin kliseiseltä kuin kuulostaakin; usko, toivo, rakkaus ja lapset. Niihin takerrun edelleen, koska tautia en voi hallita.

Olet kirjoittanut runokirjan Poltettu aika, tuhkatut unelmat. Mistä kirja kertoo?

Menetyksistä; nuoruuden, perustan, avioliiton, terveyden, ”naisuuden”, isän, lapsen, siskon... Mutta myös selviytymisestä. Kirjoitin kirjan ensimmäisen sairastumisen jälkeen ajatuksella, jos kuolisinyt, mikä jäisi harmittamaan? Yksin vastaus sisältäni oli, että ”En koskaan edes yrittänyt julkaista mitään kirjoittamaani.” Kirja oli itseni kohtaamista ja jäljen jättämistä. Se oli henkilökoh-tainen intensiiviterapia.

Et ole pilotellut sairauttasi. Miksi haluat kertoa kokemuksistasi? Kukaan ei tilaa syöpää elämäänsä. Sanalla on pelottava kaiku. Toi-Lapselta tuli suora kysymys: Kuoletko? Vastasin, että se ei ole tarkoitukseni vielä ja lääkärit tekevät parhaansa, ettei niin käy. Pysäyttävä tieto se oli varmasti meille kaikille, koska olin melkoisen menävä ja tekevä.

Monet julkisuuden henkilöt ovat avautuneet omasta rintasyöpästään. Mikä merkitys sillä on?

Koen sen rohkeana tekona silloin, kun se palvelee omia käsitteilypro-

sessia. Se antaa luvan olla haavoittuvainen – mitä me kaikki kuitenkin olemme.

Mistä saat voimaa elämääsi?

Elämä itsessään on valtavan voimauttava juttu!

Mitkä ovat kolme parasta asiaa Jyväskylässä?

Luonnon läheisyys sekä liikunta- ja kulttuuritarjonta.

Mitkä kolme asiaa haluaisit muuttaa täällä?

Lyhentää ja helpottaa ja oikaista avun saantia.

Millainen vertaistuki on sinulle tärkeintä?

Oikea-aikainen, rohkeasti kohtaava ja realistinen.

Mitkä asiat antavat sinulle toivoa?

Uusi päivä, hengitys ja luottamus.

Jos syövällä olisi väri, mikä se olisi?

Mustaa ja punaista.

Kumpi on pahempi: kuolla itse vai elää ilman kuollutta läheistä?

Haastava kysymys! Jos kuollut läheinen on tosi rakas, haluaisi ehkä vaihtaa paikkaa tai mennä perässä. Aika tekee kuitenkin tehtävänsä su-

run kanssa. Oma kuolema on kohtaamatta ja arvoitus sinänsä – joka ei enää pelota, paitsi ne lapset...

Miten syöpä on muuttanut sinua?

Muutosta toivon mukaan olisi tapahtunut ilman sitäkin. Mutta energiaa kuluu vähemmän pyrkimykseen hallita elämää ja näennäiseen tulevaisuuden turvaamiseen.

Tekstejäsi ja Lotta Lekan grafiikkaa on esillä Syöpymätön-näyttelyssä. Miten kuvailit näyttelyä?

Näyttelyssä mahdollistuu jotakin, joka voi kohdata ja koskettaa edelleen muita. Ilman sinä-kuvallisuutta, Lotta Lekan näkemystä, rohkaista ja työskentelyä en olisi voinut tätä ainesta julkiseksi saattaa.

Syöpymätön – sinäkuvalinen näyttely Keski-Suomen Syöpäyhdistyksen tiloissa 29.8.–30.9. Lotta Lekan ja Pipsa Tupamäen näyttely kertoo kroonista syöpää sairastavan naisen elämästä. Esillä on ns. sinäkuvalaisia teoksia ja niiden pohjalta kirjoitettuja oma-kuvallisia runoja. Näyttelyn teokset ovat grafiikan vedoksia ja niistä suurennettuja digiprinttejä. Näyttelyä on tukenut Keski-Suomen Syöpäyhdistys ry.

Kaupunginkirkko Jyväskylän suosituin Tiekirkko

Kaupunginkirkkoon tutustui kesän aikana 2775 kävijää. Jyväskylässä järjestetyt tapahtumat kuten K50-festarit Kirkkopuistossa, Jyväskylän Kesä, Suomi-Pop-festarit ja Neste-Ralli näkyivät myös Kaupunginkirkon kävijämäärissä. Suurin osa kävijöistä oli suomalaisia. Sakalaiset ja italialaiset olivat suurimmat ulkomaalaiset matkailijaryhmät, jotka vierailivat kirkossa.

Taulumäen kirkossa kävijöitä oli huomattavasti vähemmän, vain noin parisataa. Heistä suurin osa oli suomalaisia. Korpilahden kirkkoon tutustui 334 kävijää.

Tiekirkkojen ketjuun kuuluu noin 250 kirkkoa eri puolilla Suomea. Kirkot ovat auki kesäkuun puolivälistä elokuun puoliväliin.

Vetoomus heikompien puolesta

Diakoniatyöntekijät kaikissa Pohjoismaissa ovat huolissaan hyvinvointivaltion purkamisesta. Yleinen suuntaus Pohjoismaissa on, että köyhyys sekä tulo- ja terveyserot kasvavat ja polarisaatio lisääntyy. Hyvinvointivaltio on uhattuna, ja muukalaisviha ja rasismi ovat nousussa. Diakoniatyöntekijät vetoavat Pohjoismaiden päättäjiin, että kaikissa päätöksissä otettaisiin huomioon heikoimassa asemassa olevien henkilöiden tilanne. Köyhyyden vähentäminen edellyttää Pohjoismaiden hallituksilta aktiivisia toimenpiteitä nyt.

Ruotsin kirkko tukee ruotsin-suomalaisia

Usko, toivo ja unelmat on Ruotsin kirkon uusi projekti, joka tarjoaa nuorille ruotsinsuomalaisille mahdollisuuden syventää oman kulttuuri-identiteetin tuntemusta. Projekti kestää lokakuusta 2016 joulukuuhun 2017. Reilun vuoden ajan 15 nuorta, joilla on ruotsinsuomalainen, meänkielinen tai suomalainen romanitausta, saavat mahdollisuuden perehtyä tarkemmin kulttuuritaustaansa.

– Projektissa on ainutlaatuisia, että se kohdistuu toisen ja kolmannen polven ruotsinsuomalaisiin, sanoo Usko, toivo ja unelmat-projektin vetäjä **Kai Latvalehto**.

Lähetysseuralta tukea Tansanian pakolaistyöhön

Suomen Lähetysseura on myöntänyt 50 000 euroa tansanialaiselle Tanganyika Christian Refugee Service -järjestölle burundilaispakolaisten kanssa tehtävään työhön. Burundissa runsas vuosi sitten alkanut levottomuudet ovat johtaneet pakolaiskriisiin, jonka seurauksena reilut 250 000 burundilaista on paennut kotimaastaan.

Kunnas ja kaksi hyvää henkivakuutusta

Aivoinfarktin saanut toimittaja Kaj Kunnas on hyvällä toipumisen tiellä. Hän tulee puhumaan Laukaan Keski-Suomen miestenilltaan. Terve mies -teema osuu harvinaisen hyvin Kunnakseen.

PETRI KANANEN teksti
JYRI KIVIMÄKI kuva

Ilo ja kiitollisuus ovat Ylen urheilutoimittaja **Kaj Kunnaksen** päällimmäiset tunteet tällä hetkellä. Eikä ihme. Mies sai toukokuussa aivoinfarktin ja on toipunut siitä kävelevien ja puhuvien kirjoihin.

– Ilo ja kiitollisuus ovat aivan eri tasolla nyt kuin ennen aivoinfarktia.

Lääkärit sanoivat, että Kunnaksella on kaksi hyvää henkivakuutusta, jotka ovat edistäneet toipumista: savuttomuus ja positiivisuus.

– Olen usein ajatellut, että positiivisuus auttaa sinua itseäsi. Jos vaikka suutut tai katkeroidut, niin kaikkein eniten se kolahtaa itseesi.

”Positiivisuus auttaa sinua itseäsi.

Hetkessä eläminen kuvaa Kunnaksen tämän hetken oloilaa. Hänen mielestään länsimaaisissa yhteiskunnissa on ongelmana, että mikään ei riitä. Aina tarvitaan lisää. Sanotaan, että jos ei ole talouskasvua, niin kaikilla menee huonosti. Samalla sanotaan, että ei ole varaa auttaa muita.

– Suomessa on köyhyyttä. Omalta osaltani voin sanoa, että aina ei tarvitse saada lisää.

Viestejä, kirjeitä, kohtaamisia ja puheluita. Kunnas on saanut hirmuisen määrän kannustusta tulta ja tuntemattomilta. Ihmiset ovat kertoneet Kunnakselle tarinoita omista ja sukulaistensa infarkteista

– Se yhteisöllisyyden tunne. Uskallan kyllä sanoa, että kaikki nämä kohtaamiset ja hyvän päivän toivotukset ovat saaneet muuttaman tuhatta aivosolua kuosiin.

Kunnasta harmitti alkukesästä, ettei päässytään Rion. Ne olisivat olleet hänen neljännettoista olympialaisensa. Kunnas ymmärsi, että kisoja tulee jatkossakin.

– Aina tulee uusia. Tuli konkreettinen apu, että tämä riittää.

Monet Riossa esiintyneet suomalaisurheilijat saivat kuraa niskaansa. Arvostelijoiden mielestä suoritusten olisi pitänyt olla parempia.

– Kyllä siellä jokainen yrittää niin kovaa kuin mahdollista. Jos toiset on parempia, niin minkäs teet.

Kunnas myöntää, että on itsekkin selostajana neuvonut urheilijoita. Tämä kuitenkin loppui Tanssii tähtien kanssa -ohjelmassa esiintymisen jälkeen. Lähetyspäivänä harmitti, jos tanssi ei sujunut niin

hyvin kuin harjoituksissa.

– En voi edes kuvitella, kuinka paljon **Petra Ollia** harmitti, Kai Kunnas viittaa Riossa pettyneeseen painijaan.

Kaj Kunnas palaa töihin syksyn aikana. Ensin hän työskentelee 50-prosenttisella työajalla. Jos toipuminen etenee suotuisasti, niin työaika nousee täyteen sataan.

– Minulle on maksettu Ylellä 27 vuotta harrastuksesta palkkaa. Hyvillä mielin palaan. Kiva nähdä, onko äijästä vielä johonkin.

”En hirveästi jossittele.

Samaan vetoon Kunnas sanoo arvojen menemisestä uuteen järjestykseen. Terveys on noussut työn ohi.

– Ennen ei välttämättä niin ollut.

Ylipäätään Kunnas on iloinen, että töihin palaaminen on mahdollista. Puhetyöläisen olisi aika hanka palata töihin, jos puhe olisi epäselvää eikä sana tulisi suusta.

– En hirveästi jossittele. Olisin voinut jättää auton alle 1992 tai joutua lento-onnettomuuteen.

Kunnas on kuitenkin miettinyt, miksi hän sai infarktin – terve 53-vuotias mies.

– Sitä ajatteli aikaisemmin, että

Urheilutoimittaja Kaj Kunnas palailee työnantajansa Ylen palvelukseen syksyn aikana. Hän on iloinen, että palaaminen on mahdollista.

olen kuolematon.

Kaj Kunnas on yksi Keski-Suomen miestenillan puhujista. Illan teema Terve mies sai Kunnaksella aivan uuden merkityksen. Kun hän lupautui puhujaksi, ei infarktista ollut tietoaakaan.

Keski-Suomen miestenilta Laukaan kirkossa perjantaina 1.9. kello 18.

Illan teemana on Terve mies

Puhujina: toimittaja Kaj Kunnas, emerituskenttäpiispa Hannu Niskanen ja hevoseläinlääkäri Antero Tupamäki.

Linja-autolla miesteniltaan: Bussi 1: Korpilahden matkahuolto klo 16; Muuramen

Shell klo 16.20; Taulumäen kirkko, Maanmittauslaitoksen puoleinen parkkipaikka klo 16.50; Laukaan kirkko klo 17.15.

Bussi 2: Keskusseurakuntatalo (Yliopistonkatu 12) klo 16.30.

Paluu tilaisuuden jälkeen. Ilmoittautuminen Jyväskylän osalta Anneli Ijäs, p. 040 535 0324.

Vaajakosken ekavauvoja vuonna 2006. Ryhmä kokoontui ensin seurakunnan tiloissa ja sitten jäsenten kodeissa. Viime vuosina yhteyttä on pidetty Facebookissa.

Vaajakosken vuonna 2006 aloittaneet ekavauvoryhmäläiset tapasivat toisensa vuosien tauon jälkeen tänä kesänä.

Sanna Ratilainen aloitti ekavauvoryhmän kesäkuussa syntyneen Niklas-poikansa kanssa. Ratilainen toivoo saavansa ryhmstä uusia tuttavuuksia ja virikevinkkejä lapsensa kanssa olemiseen.

Hengissä

Luuk. 17: 11-19

Matkallaan kohti Jerusalemia Jeesus kulki Samarian ja Galilean rajaseudulla. Kun hän oli tulossa erääseen kylään, häntä vastaan tuli kymmenen spitaalista miestä. Nämä pysähtyivät matkan päähän ja huusivat: ”Jeesus, opettaja, armahda meitä!” Nähdessään miehet Jeesus sanoi heille: ”Menkää näyttämään itsenne papeille.” Mennessään he puhdistuivat. Huomattuaan parantuneensa yksi heistä kääntyi takaisin. Hän ylisti Jumalaa suuren äänen, lankesi maahan Jeesuksen jalkojen juureen ja kiitti häntä. Tämä mies oli samarialainen. Jeesus kysyi: ”Eivätkö kaikki kymmenen puhdistuneet? Missä ne yhdeksän muuta ovat? Tämä muukalainenko on heistä ainoa, joka palasi ylistämään Jumalaa?” Ja hän sanoi miehelle: ”Nouse ja mene. Uskosi on pelastanut sinut.”

Onko Jeesus kiitoksenkipeä?

Spitaali, tuo Raamatun ajan vitse. Mitä se merkitsi sairaalle?

Kyse ei ole vain menneen ajan taudista, vaikka Suomen näkökulmasta siltä tuntuu. Maailmassa on arvioiden mukaan pari miljoonaa lepran pysyvästi rampauttamaa, ja uusia tartuntoja vuositasolla on satoja tuhansia. Lepra on lääkkeillä parannettavissa oleva mycobacterium leprae -bakteerin aiheuttama tauti. Raamatun ajan ihmiselle se oli parantumaton, paheneva, tulehdus- ja märkimistä aikaan saava sairaus, joka tuhoaa hermoratoja niin, että kyky tuntea kipua häviää, ja sormet ja raajat ovat alttiina haavauamille ja tulehduksille.

Taudilla on sosiaalisia seurauksia. Sitä on pidetty herkästi tarttuvana, ja monessa kulttuurissa se on nähty Jumalan rangaistuksena. Sairastuneet ovat tulleet lähimpiensäkin hylkäämiksi, jääneet yhteisön ulkopuolelle halveksunnan ja pelon kohteina. Monet ovat kuolleet kerjäläisinä, toivottomina ja kaikkien hylkääminä.

Miksi Jeesus kehotti miehiä näyttämään itsensä papeille? Mooseksen lain mukaan papit

arvioivat leprasairaana tilan ja parantumisen, saastaisuuden tai puhtauden. Papeilla oli valta antaa paikka takaisin yhteisössä. Siksi papeille näytettyminen oli viimeinen vaihe parantumisessa.

Oliko Jeesus kiitoksenkipeä? Eikö hänelle riittänyt, että hän tiesi sairailleen parantuneen?

Jeesukselle oleellista ei ollut vain ihmisen materiaaalinen hyvinvointi, kylläisyys tai terveys. Tärkeämpää oli se, että ihminen huomasi lähellä olevan Jumalan valtakunnan ja uudistui sen mukaan. Parantuminen ulkoisesti ja sisäisesti toteutui, jos ihminen löysi tervehtymisensä lisäksi uuden suhtautumistavan Jumalaan ja sitä kautta omaan elämäänsä. Tässä se näkyi siinä, että ihminen muisti, kuka häntä oli auttanut.

Tässäkin tekstissä taitaa olla pieni piikki: ainoa joka kiittää, oli halveksittu samarialainen. Kyllä, Jeesus nostaa usein ensimmäiseksi ne, jotka ihmisten arvostuksissa jäivät viimeisiksi. Samoin teki alkuseurakunta, jossa evankeliumi kirjoitettiin. Jumalan valtakunta ei perustu syntyperään tai sosiaaliseen asemaan vaan rakkauteen ja totuuteen.

Elämäntaito-oppaat kehoittavat listaamaan kiitoksenaiheita. Teetkö kiitoslistoja?

En ole osannut tehdä, mutta luulen, että niistä voisi olla hyötyä. Raamatussakin kiitollisuus on Jumalan lahja. Sen voi saavuttaa vasta, jos oppii näkemään sen hyvän, jota jo on, ja vapautuu haluamasta aina vaan lisää. Lista voi auttaa muistamaan ja palauttaa suhteellisuudentajun. Kiitollisuus on papin työn myötä helpohko säilyttää. Kun kohtaa ihmisiä kaikenlaisten elämäntilanteiden keskellä, tajuaa, ettei elämä ole itsestään selvää. Eikä elämän tarvitse mennä täydellisesti ollakseen kaunista.

Raamatussa sanotaan, että kiittää joka tilassa. Entä jos ei yhtään ole kiittollinen olo? Onko pakko jos ei huvita?

Sen kirjoitti Paavali, joka on löytänyt ilonsa ja kiitollisuutensa (samalla kun on löytänyt Kristuksen, armon ja luottamuksen siihen, että hyvä sanoo viimeisen sanan). Ymmärrän, että tuo on siinä ilossa syntynyt lause, ei vaatimus. Itkeäkin itkevien kanssa, sanoo Raamattu toissa kohti. Ja että on aika itkeä ja aika nauraa.

Sunnuntain 28.8. teema on kiitollisuus
Kuokalan kirkossa saarnaa aluekappalainen Riku Bucht. Messu alkaa klo 11.

Olemmeko jo turtuneet kaikkeen hyvään? Osaammeko olla kiittollisia pienistä asioista?

Jotkut osaavat, jotkut eivät. Välttämättä bruttokansantuotteen lisääntyminen ei ole meitä kiitollisuudessa auttanut. The Independent uutisoi heinäkuussa, että maailman maista Suomessa on paras elämän perustaso. Silti meillä ei kuulemma ole varaa auttaa heikoimmassa asemassa olevia tai ottaa turvapaikanhakijoita, kun ollaan ”kaikki” niin tiukoilla. Kristillinen traditio neuvoo yhä uudestaan muistutamaan, että kaikki on vain lahjaa ja lainaa: ei ihmisen vaan Jumalan omaa. Kaikki Jumalan hyvä olisi tarkoitus jakaa yhdessä toisten kanssa, ei omia itselleen.

Jaana Iikkanen meni esikoisensa kanssa Vaajakosken ekavauvoryhmään kymmenen vuotta sitten. Ryhmä kokoontui vuoden ajan

Esikoisen kanssa kaipaa erityistä tukea

Vanhemmat ovat monesti ensimmäisen lapsensa kanssa hukassa. Seurakunta tarjoaakin tukea tuoreille vanhemmille. Sanna Ratilainen aloitti ekavauvaryhmässä kesäkuussa syntyneen lapsensa kanssa.

PETRI KANANEN teksti
HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN
JAANA IIKKANEN
TARJA PALANDER kuvat

Esikoinen mullistaa herkästi perheen arjen. Äidit voivat hakea tukea uuteen tilanteeseen ekavauvaryhmistä. Niin tekivät myös **Sanna Ratilainen** ja **Jaana Iikkanen**.

Ratilainen on aloittelemassa kesäkuussa syntyneen poikansa kanssa seurakunnan ekavauvaryhmässä elokuussa. Hän hakee ryhmästä vertaistukea.

– Olen aika paljon kotona, ja halusin välttää, etten jumitu tänne.

Jaana Iikkanen meni esikoisensa kanssa Vaajakosken ekavauvoryhmään kymmenen vuotta sitten. Ryhmä kokoontui vuoden ajan

seurakunnan vetämänä. Sen jälkeen äidit ja lapset tapasivat toistensa kodeissa esimerkiksi synttäreiden merkeissä. Viime aikoina he ovat pitäneet yhteyttä omassa Facebook-ryhmässä.

Iikkaselle ekavauvaryhmän tärkeä uuteen tilanteeseen ekavauvareiden merkeissä. Viime aikoina he ovat pitäneet yhteyttä omassa Facebook-ryhmässä.

– Kun jollakin on monta lasta, hän katsoo jotenkin yläpuolelta.

Ekavauvoryhmässä pystyi jakamaan omia kokemuksiaan tasavertaisesti.

Vaikka ekavauvaryhmässä pääpaino onkin äitien ajatusten vaihdolla, niin sen lisäksi siellä myös askarellaan ja lauletaan.

– Porukassa on mukava leikkiä

ja laulaa. Välillä tuntee itsensä niin mielikuvitukseksi, että toivottavasti ryhmästä saa ideoita, miten viihdyttää vauvaa kotonaan, Ratilainen sanoo.

”Oli muutakin kuin pyykin peseminen.

Ekavauvaryhmään kuuluvat myös hartaushetket.

– Se on positiivinen asia, vaikka en koe itseäni kovin hartaaksi kristityksi, Ratilainen toteaa.

Vauvan kanssa aikataulussa lähteminen nostaa vanhemmille helppoa, niin sen lisäksi siellä myös askarellaan ja lauletaan.

– Porukassa on mukava leikkiä

harjoittelua. Kun pääsit jonnekin, niin se oli saavutus, Iikkanen muistelee.

Sanna Ratilaista lähtemiset jännittävät vähän. Ryhmä kokoontuu iltaapäivällä kello yhdeltä.

– Lapsen päiväunien ajankohdat ovat vaihdelleet.

Vaikka lapsi nukkuisikin ryhmän kokoontumisen aikana, niin onnistuu aikuisten kohtaaminen siitä huolimatta.

Ratilainen on jyväskylälainen paluumuuttaja, jonka ystäväpiiri ehti muodostua Etelä-Suomeen.

– Odotan, että tulisi uusia tuttavuuksia. Nyt lähes kaikki ystävät ovat töissä päivisin.

Iikkasen vanha ekavauvaryhmä on ollut viime ajat aktiivinen Facebookissa. Siellä pysyy selvillä, mitä toisille kuuluu. Ryhmä kokoontui kas-

votusten äskettäin Vaajakoskella.

– Juttu luisti aikuisilla siihen mihiin olimme jääneet. Keskustelimme muistoista ja tämän päivän haasteista.

Ikkaselle on jäänyt kymmenen vuoden takaa mieleen erityisesti toisten ryhmäläisten luona vierailut ja kokemusten jakaminen.

– Oli muutakin kuin pyykin peseminen.

Iikkanen suosittelee kaikkia mukaan rohkeasti ekavauvaryhmiin.

– Vaikka siinä heikessä lapsen saaminen vauvuun tuntuu ylityspääsemättömältä, niistä tulee kuitenkin hienoja kokemuksia.

Löydä ekavauvoryhmät Henki & elämän tapahtumaisuilta tai verkosta: www.jyvaskylanseurakunta.fi

Kolumni

Suomen suven suloista siisteyttä

”Suomessa on todella siistiä”, totesi Senegalin kirkon johtaja Thomas Mamadou Diouf kertoessaan viimesyksyisen Suomen vierailun vaikutelmistaan. ”Ranskakin on roskakori Suomeen verrattuna, joten Senegalia kuvaa parhaiten siinä tapauksessa sana kaatopaikka”, jatkoi hän. Olin varsin ylpeä kotimaastani kuunnellessani kirkon johtajan kehuja, mutta täytyy myöntää, että jälleen kerran hämmästelinkin itsekini tätä järjestystä ja siisteyttä, joka tekee kaiken niin kauniiksi.

Muistan kauhistuneeni sitä roskan ja lian määrää, joka Senegaliin saapuessamme reilu kolme vuotta sitten oli meitä vastassa. Valtateiden pientareet olivat kylien kohdilla muovipusseilla kuorutut. Dakarin katujen reunustat olivat suttuiset, ja jos jossain oli roskatonta, hienoa hiekkaa oli silti kasautunut tienvarsille. Mutta silmä tottuu kaikkeen. Opin katsomaan yli roskien ja aloin arvostaa sitä, kuinka Dakarissa katujen lakaisijat taistelivat Saharan tuulien tuivertamaa hiekkaa ja kaduille heitettyjä roskia vastaan kunnioitettavalla urheudella. Aloin hyväksyä sen osan maan epäsiisteydestä, joka liittyy Senegalin ilmassa lentävään hiekkapölyyn. En kuitenkaan suostunut ymmärtämään sellaista roskaamiskulttuuria, joka antoi luvan heittää roskat tielle auton ikkunasta tai salli kertakäyttömukin heittämisen olan yli käytön jälkeen.

Toivoton en ole Senegalinkaan suhteen. Senegalin luterilaisen kirkon nuoret pitävät ympäristönsuojelua yhtenä pysyvänä teemanaan järjestämällä siivoustalkoot aina sillä kylällä, johon kokoontuvat viikonloppuileirilleen. Kirkon maaseudun kehittämishankkeen yksi osa-alue on ympäristönsuojelu, jonka tarkoituksena on opastaa kierrätykseen liittyvissä asioissa ja ohjata kyläläisiä hyödyntämään kierrätykseen kelpaavaa muovia.

Edelleen silti hämmästelinkin kotimaani kauneutta, sen järjestystä ja toimivuutta. Kiittelen mielessäni eko-kierätyspisteitä, joita on pienemmissäkin kylissä. On paikka mihin viedä lasit, metallit, pahvit, paristot ja tekniset laitteet. On upeasti toimivat kaatopaikat, joissa on paikat ihan kaikelle mahdolliselle.

Jumalan luoma luonto on täynnä ihmeitä niin Senegaliin kuin Suomessakin. Kiitollisena katselen täällä Suomessa ympärilläni ja ylistän mielessäni kasvattajia, jotka opettavat jo pienestä pitäen meidän lapsemme rakastamaan ja kunnioittamaan Jumalan luomistekoja. Ihana on tämä maa, ihana on meille annettu perintöosa.

Teija Laine
aluekappalainen

Tänään rukoilen

Kiitos ihanasta arjen rytmistä

Arki. Taivaan Isä kiitos ihanasta arjen rytmistä. Anna nähdä sen voimauttava vahvuus. Rakkaat. Jumala siunaa rakkaita. Kun omat kädet eivät riitä, rakas Jumala tur-

vaa sinä kaikki heidän polkuns. Siunaa, varjele, hoida. Aamen

Nainen, 42

HAUDOILLA

Korpilahden hautausmaalla on kiireetön ja harras tunnelma. Omaiset kunnioittavat käynnillään vainajien muistoa. Samalla tarjoutuu mahdollisuus oman elämän tarkasteluun.

PETRI KANANEN
teksti ja kuvat

Elokuinen aurinko siivolyöty mään oksien läpi nurmelle ja hiekkakäytävälle. Kenelläkään ei ole kiire.

Aino Oksaselle tulee vastaan paljon tuttuja. Samalla mieli täyttyy tapahtumista vuosikymmenten takaa. Niitä on ihana muistella.

Oksanen näkee ympärillään kauneutta: punaiset pegoniat ja siististi leikatun kuusiaidan.

Aikaisemmin Oksanen kävi täällä enemmän. Nyt sairaus painaa, ja iäkäs ihminen on miltei petipotilaana.

Oksasen edessä on hänen vanhempiensa hauta. Molemmat on haudattu 70-luvun alussa.

– Toivon, että minäkin pääsen aikanaan tähän.

Oksasen kanssa Korpilahden hautausmaalla sukulaisten hautoja hoitamassa ovat **Markku** ja **Arja Hienola**. Aino Oksanen on Arja Hienolan täti.

– Kyllä täällä tulee monta kertaa vuodessa käytyä, Markku Hienola sanoo.

Keväällä laitetaan kevätukukat,

kesällä kesäukukat ja pakkasten tultua kanervat. Tähän väliin mahtuu kitkemistä ja kastelua.

Markku Hienola kiikuttaa vettä kukille ja kantaa heti perään lakastuneita lehtiä biojäteastiaan.

– Vesiasiat toimivat täällä hienosti.

Viime keväänä Markku Hienola kävi kaverinsa kanssa talkoissa hautausmaalla. He oikaisivat useita kallistuneita hautakiviä. Ne oikenisivat rautakangella, kiiloilla ja kivimurskalla. Joka kevät ei kuitenkaan tarvitse samaa hommaa tehdä. Joskus talvi vain on sellainen, että kivet kallistuvat.

”Toivon, että minäkin pääsen aikanaan tähän.

Etteivät asiat olisi Korpilahden hautausmaalla epäuskottavan hyvin, kehitettäväkin löytyy. Bio- ja teasiioille on nykyään aiempaa pidempi matka. Nurmialueiden hoitajat pyrkivät toisinaan heinäsiilppua hautakiviin saakka. Näistä

Hienolat ovat antaneet palautetta.

– Seurakunta hoitaa hyvin. Ei va-

littamista. Arja Hienolan vanhempien hauta on seurakunnan hoidossa, muut haudat Hienolat hoitavat itse.

Korpilahden hautausmaan hoitajan **Pekka Rantasen** korviin asti on tullut tänä vuonna aika vähän palautetta. Jotkut ovat valittaneet siitä, ettei seurakunta oikais kallistuneita kiviä. Omaisten pitää itse huolehtia hautamuistomerkeistä. Turvallisinta on antaa kivilikkeiden hoitaa painavien kivien oikaisu.

– Seurakunta lähettää kuitenkin kirjeitä omaisille vaarallisesti kallistuneista kivistä, Rantanen sanoo.

Palautetta on tullut harvakseltaan myös kukista. Tarvittaessa seurakunta on vaihtanut kukat uusiin.

Aino Oksanen astelee Arja Hienolan käsipuolella hautausmaalla.

– Muistot pyörivät päässä vielä kotonakin. Tässä käy elämän uudelleen, kun niitä ajattelee.

Arja (vas) ja Markku Hienola käyvät Korpilahden hautausmaalla hoitamassa sukulaistensa hautoja monta kertaa vuodessa. Kukien hoitoon kuuluu istutusta, nyppimistä, lakastuneiden lehtien viemistä kompostiin ja kastelua. Kesän aikana istutetaan kevät- ja kesäukukat. Pakkasten tultua haudoille viedään kanervia. Arja Hienolan täti Aino Oksanen lähti tällä kertaa mukaan hautausmaalle.

Miten hoitaa hautamuistomerkkiä?

HARRIET URPONEN teksti

Hautausmaat ovat kauniita, hiljaisia puistoja. Ne ovat muistojen puutarhoja, joiden miljööstä viestii pysyvyyttä ja ajattomuutta. Jokaisen haudan kohdalle voi pysähtyä kuuntelemaan, millaista tarinaa se kertoo.

Hautausmailta löytyy tunnettujen taiteilijoiden tekemiä ainutlaatuisia veistoksia, ja jokaisella paikakunnalla on omat merkkihienkilönsä, joiden haudoilla on toinen toistaan erilaisempia monumentteja. Ajan hammas on kuitenkin purrut moneen hautamuistomerkkiin.

Hautamuistomerkit kertovat paitsi paikkakuntien menneistä sukupolvista, myös tavallisten ihmisten elämästä. Ne kertovat ammatteista ja yhteiskuntaluokista, vauraudesta, sodista ja kulkutaudeista. Hautausmaiden historiallisen kerroksisuuden säilyttämiseksi on

tärkeää pitää huolta muistomerkeistä. Jo pienillä teoilla voi edistää hautamuistomerkkien säilyvyyttä.

Hautamuistomerkkien vauriot liittyvät paitsi valmistusmateriaaliin myös niiden muotoon. Kallistuminen, liikkuminen tai murtuminen on mahdollista. Routa liikuttaa maaperää, hautakivi kuluu, siihen voi tulla tahroja tai värjäytymiä. Erityisesti puiden alla sijaitsevat kivet ovat alttiita likaantumiselle.

Sammaleet ja jäkälät kasvavat yleensä pinnoilla, jotka ovat pitkään puhdistamatta. Ne voivat osaltaan lisätä halkeamien syntymistä. Paras ajankohta haudan siistimiseen on varhaiskevät ja myöhäissyksy, jolloin toimenpiteistä on mahdollisimman vähän haittaa istutuksille.

Hautojen puhdistuksessa kannattaa välttää hankausnesteitä tai

voimakkaita pesuaineita. Missään nimessä ei kannata kokeilla hiekkapuhallinta tai painepesuria. Uudet hautamuistomerkit ovat tulevaisuuden historiallisia muistomerkkejä.

Metallisen muistomerkin maalipinta on tärkeä pitää ehjänä. Konservattoria tai kivityön ammattilaista vaaditaan silloin, kun muistomerkestä on irronnut osia tai kullattuja kirjaimia täytyy uusia. Oikaisu tehdään aina sulan maan aikaan.

Kivisiä muistomerkkejä voi pestä säännöllisesti. Puhdistaminen aloitetaan kastelemalla kiveä perusteellisesti. Kosteus pehmittää lika- tai kasvukerroksia.

Pesuveteen voidaan sekoittaa pieni määrä mäntynestesäippuaa tai neutraalia pesuainetta, kuten astianpesuainetta. Märkä kivi hirtataan puhtaaksi pehmeällä har-

jalla ja harjauksen jälkeen kivi huuhdellaan. Vasta kuivumisen jälkeen nähdään työn tulokset.

Hautakiviä ei kannata puhdistaa kuumalla vedellä, sillä äkillinen lämmönalajentuminen saattaa aiheuttaa uusia vaurioita. Kynttilöiden aiheuttamia steariinitahroja voi varovasti raaputtaa pois puutikulla, jossa on teräväksi vuoltu reuna.

Hautojen haltijoilla on vastuu hautakivien hoidosta. Pääosa haltijoista on yksityishenkilöitä tai sukulaisia. Uusien hautojen hallinta-aika on seurakunnasta riippuen 20–50 vuotta ja hallinta-ajan päätyttyä seurakunnat yrittävät saada hautapaikan haltijoihin yhteyttä muun muassa kuulutuksilla, lehdistöilmoituksilla ja haudoille jätettävillä tiedotteilla.

Jos hautaoikeus kuitenkin raukeaa, hauta siirtyä takaisin seura-

kunnalle. Muistomerkki jää seurakunnalle, mikäli hautaoikeuden haltija ei poista muistomerkkiä. Seurakunta voi päättää, että kulttuurihistoriallisesti arvokkaasta muistomerkestä pidetään huolta ja näitä ”kulttuurihautoja” onkin seurakuntien ja kotiseutuyhdistysten hoidossa.

Hautamuistomerkin kunnostaminen on aina luvanvaraista, mikäli hauta ei ole omassa hallinnassa.

Jotta hautausmailla vallitseva levollisen surumielen tunnelma säilyy, on puuston ja maiseman hoidon lisäksi hyvä pitää huolta myös hautamuistomerkeistä. Näin seurustelu esipolvien kanssa voi jatkua.

Lähde: Suomen kulttuurirahaston julkaisu: *Miten hoidan hautamuistomerkkiä* (2016), www.skr.fi/hautamuistomerkit

Siisti kuusi raja ryhdikkäästi Korpilahden hautausmaan. Omaiset antavat toisinaan palautetta kesäkukista ja vähenneistä bioastioista. Tänä vuonna palautteen määrä on ollut vähäistä.

KUN SANAT JA TEOT RIITELEVÄT

Seksuaalista häirintää, härskejä puheita ja seksuaalissävytteisiä tekstiviestejä. Seksikohut hämmmentävät, sillä kirkon piirissä toimivilta ihmisiltä odotetaan edelleen moraalisesti enemmän kuin muilta.

SIRPA KOIVISTO teksti
ANNA POLKUTIE piirros

Helsingin ortodoksisen seurakunnan pappi **Mitro Repo** sai potkut sopimattoman käytöksen vuoksi. Repo on aiheuttanut hämmennystä vuosien mittaan muun muassa härskeillä ja naisia halventavilla kommenteillaan.

Epäsopivasta käytöksestä on syytetty vuosien varrella muitakin kirkonmiehiä – myös luterilaisen kirkon piirissä. Mediaa ovat kuohuttaneet milloin seksuaalissävytteiset tekstiviestit, milloin naisten seksuaalinen ahdistelu eduskuntaa myöten.

Median esiin nostamissa, kirkkoon liittyvissä seksikohuissa ei ole Helsingin yliopiston tutkijatohtorin **Eetu Kejonen** mukaan mitään uutta.

– Tällaista on aina ollut, ja todennäköisesti mediassa paljastuneet tapaukset ovat vain jäävuoren huippu.

Silti jokainen kohu hämmentää, sillä kirkossa tai kirkon piirissä toimivilta henkilöiltä odotetaan yhä moraalisesti enemmän kuin niin

sanotuilta tavallisilta ihmisiltä.

– Kirkonmiehiin ja -naisiin liitetään alitajuisesti tietynlaisia odotuksia ja puhtauden oletuksia. Me kuvittelemme heidän olevan vähän parempia ihmisiä kuin me tavalliset tallaajat. Kun näin ei olekaan, se tuntuu nololta ja ikävältä, vaikka ihmisiähän me kaikki olemme, Kejonen huomauttaa.

Ilmiö liittyy myös seksuaalisu-

” Mediassa paljastuneet tapaukset ovat todennäköisesti jäävuoren huippu.

den normittamiseen. Seksuaalisuuteen suhtaudutaan kirkon piirissä yhä melko pidättyväisesti ja konservatiivisesti.

– Kun sanat ja teot ovat ristiriidassa keskenään, syntyy herkuillinen juttu, johon media mielellään tarttuu.

Seksuaalisuus on kirkolle yhä asia, josta on helpompi vaieta. Hetero-normatiivisuutta ja avioliittosidonnaista seksuaaliopetusta korostava kirkko on joutunut monesti törmäyskurssille aikaisempaa moniarvoisemmassa yhteiskunnassa, jossa mikään seksuaalisuuteen liittyvä ei tunnu olevan enää tabu.

Vielä muutama vuosikymmen sitten saatoimme Kejosen mukaan elää yhtenäiskulttuurissa kristillisten arvojen mukaan, mutta nyt ihmisten erilaiset elämäntavat haastavat perinteisen mallin elää.

– Sosiaalinen media, netti ja mainonta ovat vaikuttaneet siihen, että seksuaalisuudesta uskaltautaan puhua avoimemmin. Siihen nähten kirkko näyttäytyy yhä normittavana ja vanhanaikaisena instituutiona, Kejonen sanoo.

Kejosen mukaan luterilaisessa kirkossa on kuitenkin huomattavasti helpompi olla sinut oman seksuaalisuutensa kanssa kuin vaikkapa 10–15 vuotta sitten.

– Luterilainen kirkko on muuttunut avoimempaan ja moniarvoi-

sempaan suuntaan esimerkiksi suhteessa homoseksuaalisuuteen, herätysliikkeistä ja niiden suhtautumisesta homoseksuaalisuuteen väitellyt Kejonen toteaa.

” Kohuilla voi olla myös puhdistava vaikutus.

Perheneuvonnan johtaja Sirpa Salo on huomannut, että seksuaalisuus on monelle vaikea asia.

Salo työskentelee Jyväskylän Perheasiain neuvottelukeskuksesta, jossa seksuaalisuutta koskevia kysymyksiä käsitellään myös parisuhdetyössä.

Salon mielestä yhteiskunnan ylitseksuaalistuminen aiheuttaa uudenlaisia ongelmia. Ihmisillä on toisinaan kohtuuttomia odotuksia ja myös väärinkäsityksiä seksuaalisuuden toteuttamisesta.

– Välistä joudumme pohtimaan missä kulkevat rajat seksuaalisuuden toteuttamiselle parisuhteis-

sa. Kumppania ei voi vaatia sellaiseen seksuaaliseen tekoon, mikä ei tunnu hänestä hyvältä. Jokaisen ihmisen pitäisi myös kyetä toimimaan sekä parisuhteessa että sen ulkopuolella niin, ettei vahingoita ketään omalla käyttäytymisellään.

Yhteiskunnan ylitseksuaalistuminen on johtanut siihen, että seksuaalisuuden syvempi merkitys on hämärtynyt.

– Seksuaalisuus on ihmisten välisen rakkauden ja kohtaamisen kanava, joka parhaimmillaan syventää ihmissuhdetta. Seksuaalisuus on Jumalan lahja, Salo huomauttaa.

Tutkijatohtori Eetu Kejonen näkee median esiin nostamissa kirkon ”seksikohuissa” jotain hyvääkin, vaikka jokainen häirintäta-paus on liikaa.

– Kohuilla voi pitkällä tähtäimellä olla myös puhdistava vaikutus. Kun media nostaa asioita esille, ne huomataan ja pahan kierre voidaan todennäköisesti myös pysäyttää. Silloin uhritkaan eivät jää yksin, Kejonen sanoo.

Nautittava, kahlittava, säädeltävä

KAARINA HEISKANEN teksti

Lasten syntyminen on jokaiselle ihmisyyteiselle elämän ja kuoleman kysymys. Silti monilla yhteisöillä, uskonnoilla ja kulttuureilla on haitallisia perinteitä, jotka lyövät pahasti korville tätä tavoitetta. Suurin osa perinteistä kahlitsee naisia.

Pari- ja seksuaaliterapeutti **Pirkko Brusilalla** ja Väestöliiton asiantuntija **Elina Korhosella** on ilmiöille selitys. Uskontokulttuurit ovat syntyneet primitiivisillä aikakausilla, jolloin naisen seksuaalisuutta on pidetty pelottavana. Monissa kulttuureissa ajatellaan, että mies omistaa naisen.

Seksuaalisuuden säätelyllä on hyväkin tavoite: sen varmistaminen, että ihmiset eivät ole täysin viettänsä vietävissä.

Kaikista maailmanuskonnoista löytyy sekä seksuaalisuuden kontrolloita että elämänläheistä nautintona korostusta. Elina Korhonen ei arvioi, mikä uskonnoista on paras ja mikä huonoin lisääntymisterveiden ja naisen kannalta.

– Se riippuu enemmän tulkinnasta kuin uskonnon teksteistä.

Korhonen huomauttaa, että mitä patriarkalisempi yhteiskunta on, sitä sortavampi uskonnon tulkinta siellä vallitsee. Kun naiset saavat toimivaltaa talous- ja työelämässä, he saavat äänensä kuuluville myös uskonnon tulkitsijoina.

Pirkko Brusila on pari- ja seksuaaliterapeutti ja naistentautien erikoislääkäri. Hänen mukaansa vahingollisin tapa, joka rikkoo naisten oikeuksia, on tyttöjen silpominen. Hän törmäsi ilmiöön, kun so-

malipakolaiset tulivat Suomeen 1990-luvulla. Syntyneitä hoitaneella henkilökunnalla oli vastuullinen paikka kertoa perinteen vahingollisuudesta. Kunnioittava vuorovaikutus oli tärkeää.

– Lisäksi tarvitaan jämäptä suhtautumista. Pitää sanoa selkeästi, että lainsäädäntömme ei tätä hyväksy.

Myös ehkäisykielto vahingoittaa naisia.

– Meilläkin on ryhmittymiä, joilla on tiukat säädökset ja ankarat asenteet niistä poikkeavia kohtaan.

Hiuksat piiloon, käsivarret piiloon, kaapu päälle. Siinä yhden laidan säädöksiä naisille. Istu auton konepellille bikineissä ja levitä jalat. Laita webkamera päälle ja riisu pusero. Siinä länsimaista todellisuutta.

Seksuaalisesti liberaali länsi ei saa Brasilalta täysiä pisteitä. Hän uskoo, että pedofilia ja seksuaalisesti loukkaava väkivalta ovat lisääntyneet, koska meillä on rajaton ”kaikkea saa tehdä” -asenne.

– Opiskelin 70-luvulla, ja pedofilia oli tuolloin äärimarginaalista. Lasten hyväksikäyttöä on ollut aina, mutta vähemmän, kun on ollut kunnioitus toista ihmistä kohtaan. Naisten asema on ottanut takapakkia.

– Miten saisimme sellaisen kasvatuksen, että lapsi oppii kunnioittamaan itseään ja toista? Että toisen kehoon ei kosketa ilman lupaa.

Brusila toivoo hyvien arkipäivän käytöstapojen ryhtiliikettä.

– Että kohdellaan ihmisiä kunnioittavammin. Seksuaalisuus on siinä mukana, sen tajuminen, että se on jokaisen herkintä omaa

aluetta, ei yhteiskäytettävää.

Elina Korhonen näkee huolestuttavia ilmiöitä, jotka ovat vahvistuneet viimeisen kymmenen vuoden aikana.

– Konservatiiviseen uskontulkintaan nojaava liike vaikuttaa epäedullisesti naisten seksuaaliterveyteen. Liike vahvistuu esimerkiksi Puolassa, Maltassa, Irlannissa ja Portugalissa. USA:ssa toimii vaikutusvaltaisia evankelikaalisia ryhmiä, jotka toimivat myös Afrikassa.

Konservatiiviset liikkeet korostavat perinteisiä perhearvoja eivätkä ota huomioon monimuotoista todellisuutta. Niitä leimaa naisen kontrollointi ja homofobia.

Korhosen mukaan länsimaissa on menty pieleen ulkonäön lii-

– Ja netissä on asioita, joiden näkemiseltä toivoisi lasten säästävän.

Mummolat vaihtoon!

Ikävoitokko Joensuussa asuvia lapsiasi ja lapsenlapsiasi? Haluatko tavata heitä, mutta asua tapaamisen ajan "riippumattomasti" kaupungin keskustassa? Minulla on sama toive löytää "sivumummola" Jyväskylältä. Vaihdetanko silloin tällöin yksiotä ydinkeskustassa?
Nimim. Mummi 67v. p. 050 4058 266.

**Facebookissa
nähdään!**

Henki & elämä

Kesäkonsertit 2016

Ti 30.8. klo 19 Kaupunginkirkko
KAUNISTA JA ILOISTA URKUMUSIIKKIA
Marko Hakanpää, urut

Ohjelma 15/10/5 € ovelta

Jyväskylän seurakunta

Lounasmusiikki Kaupunginkirkossa

31.8. klo 12–12.15 Anna-Maija Valjus, urut
Vapaa pääsy, ovelta vapaaehtoinen kolehti Kirkon Ulkomaanavulle.

Jyväskylän seurakunta

Ilmoita lehdessä, jolla on asiaa

jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
040 535 0047

TERVE MIES!
Keski-Suomen miestenilta
Laukaan kirkossa pe 2.9.2016 klo 18

■ Toimittaja Kaj Kunnas
■ Emerituskenttäpiispa Hannu Niskanen
■ Hevoseläinlääkäri Antero Tupamäki

Peurunka tarjoaa arkivaatteissa ja hikoilematta kunto- ja terveysmittauksia. Musiikista vastaa mieskuoro Laukan kirkon kanta- ja uusia laulajia. Tarjoilu alkaa kello 16.30.

Järj. Keski-Suomen ev. luth. seurakunnat

Kaunis ja iloinen urkumusiikki päättää kesäkonserttisarjan

KRISTINA PERÄMÄKI teksti
MARKO HAKANPÄÄ kuva

Kesäkonsertit 2016 –sarjan viimeinen konsertti kuullaan tiistaina 30.8. Silloin Kaupunginkirkon urkujen ääreen istahtaa Turun Mikaelinseurakunnan johtava kant-

Turkulainen kanttori Marko Hakanpää ilahduttaa iloisella ja humoristisella urkukonsertilla. Hakanpään esityksiä voi kuunnella myös Youtubesta.

tori **Marko Hakanpää** (s. 1970). Hakanpään iloinen ja hieman humoristinenkin ilmaisutapa on monelle urkumusiikin ystävälle Youtubesta tuttu, sillä urkutaituri on nauhoittanut kanavalleen noin 350 urkuvideota.

Vaikka suurin osa konsertin oh-

jelmiston musiikin säveltäjistä on vielä elossa, ovat sävellykset kuulovaltaan kuitenkin hyvin perinteisellä tavalla kauniita. Hakanpään mukaan konsertti soveltuu erinomaisesti kuulijalle, joka haluaa tulla vain nauttimaan musiikista ilman, että teosten kohdalla täytyisi pinnistellä ymmärtääkseen, mitä säveltäjä on halunnut musiikillaan sanoa. Hakanpään tavoitteena onkin saada kuulija hyvälle tuulelle musiikin avulla.

Musiikin lisäksi myös tekniikka on ollut urkurin kiinnostuksen kohteena nuoruudesta lähtien. Urut läpikotaisin tunteva Hakanpää kertoo, ettei uruissa ole kovinkaan montaa osaa, joita hän ei kykenisi tarvittaessa itse korjaamaan. Hän on uransa aikana toiminut jopa urkujen rakennustyön valvojana.

Kaunistaa ja iloista urkumusiikkia Kaupunginkirkossa tiistaina 30.8. klo 19. Ohjelma 15/10/5 € tuntia ennen konsertin alkua

Kotimaanapu vie eurot oikeaan osoitteeseen

KAARINA HEISKANEN teksti
KOTIMAANAPU kuva

Kotimaanavun nettilahjoittamisen kautta voi pian auttaa talousvaikeuksiin joutuneita jyväskyläläisiä. Jyväskylän seurakunnan diakonia ja Kotimaanapu käynnistävät yhteishankkeen, jonka kautta avustuseurot menevät täsmäkoh-teisiin.

– Syksyn myötä Kotimaanavun nettisivuilta löytyy tietoa jyväskyläläisistä täsmäavun tarvisijoista. Tässä vaiheessa hankkeen valmistelu on vielä kesken, kertoo diakonian työalasihteeri **Heini Lekan-**

Kotimaanapua koordinoiva Kirkkopalveluiden **Ilkka Kalmanlehto** vakuuttaa, että nettisivu on luotettava väylä auttaa. Juridisesti keräyslupa on Kirkkopalveluilla, mutta paikallisseurakuntien dia-

konია kartoittaa avuntarpeen ja vie lahjoituksen perille.

Keräys- ja käsittelykulut ovat Ilkka Kalmanlehdon mukaan pienet. Jokaisesta lahjoitetusta eurosta vähintään 85 senttiä menee avun tarvitsijalle. Loppu menee maksuliikenne- ja tietotekniikkakuluihin sekä raportointiin, jota poliisihallitus edellyttää.

Kirkon Kotimaanapu perustettiin viime vuonna.

– Totta kai kaukaisten köyhiä maiden ihmisiä tulee auttaa, heilte- lu on absoluuttinen häät. Mutta myös Suomessa on köyhyyttä, ja moni haluaa antaa apunsa juuri lä- hikohteeseen, Kalmanlehto sanoo.

Pahiten köyhyys koettelee pitkään perusturvan varassa eläneitä, työttömiä, yksin asuvia, yksinhuol- taitajia ja monilapsisia perheitä, mutta elämän yllättäessä kuka ta- hansa voi huomata olevansa sa-

massa tilanteessa.

– Aivoisuus ja läpinäkyvyys ovat tärkeitä auttajille. Siksi Kotimaan- apu ja seurakuntien diakonia etsi- vät ihmisen kokoisia lähikohteita auttajille.

Avustuskohteet löytyvät Koti- maanapu.fi -nettisivulta. Sivulla on sekä paikallisia yksilöitä koh- teita että valtakunnallinen hätä- apurahasto. Sivulta voi valita, ha- luaako auttaa asunnottomia, maahanmuuttajia, vähävaraista yksinhuoltajia tai vaiko nuorta, jonka harrastus- tai koulunkäyn- timahdollisuudet tyssäävät per- heen rahanpuutteeseen.

Sivustolla voi seurata oman avustuskohteensa varainkeruun etenemistä. Esimerkiksi käy oulu- lainen yksinhuoltajajäiti, joka pel- käsi, ettei hänen lapsensa pääse opiskelemaan, kun hänellä ei ole varaa hankkia tietokonetta.

– Oulun seurakuntayhtymän diakoni sai keräyksen avulla neljäs- sä päivässä kokoon tietokone- rat, joten nuori pääsee opintielle, Ilkka Kalmanlehto kertoo.

Kotimaanavulla on kehittämis- hankkeita 40 seurakunnan kans- sa. Lahjoittaja voi antaa kertalah- joituksen tai ryhtyä kuukausilah- joittajaksi.

Myös merkkipäivälahjoittami- nen onnistuu sivuston kautta. Syntymäpäiväsankari voi ilmoit- taa ystävilleen, että merkkipäivä- muistamisilla voi ostaa vaikka harrastusvälineitä tai opiskelutar- vikkeita vähävaraiselle lapselle tai nuorelle tai pyykkikoneen yksin- huoltajajäidille.

Lisätietoja nettiosoitteesta
www.kotimaanapu.fi

Kotimaanapu kerää lahjoitusvaroja akuuttiin rahantarpeeseen. Muun muassa nuoret opiskelijat ovat saaneet apua opiskeluvälineiden hankintaan.

Sana soi stadissa Kirkon musiikkijuhlilla

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti
KIRKON MUSIIKKIJUHLAT kuva

Kirkon musiikkijuhlia vietetään Se- naatintorilla ja Helsingin tuomio- kirkossa toukokuussa. Juhlilla pääsevät ääneen kirkon eri-ikäiset musiikkiryhmät ja -toimijat eri puolilta Suomea. Helsingin ydin- keskusta täyttyy kolmen päivän ajan laadukkaalla, iloisella ja mo- ni-ilmeisellä musiikilla.

– Odotamme mukaan kaiken- käisiä laulajia ja soittajia, kertoo juhlien pääsihteeri **Sanna-Maarit**

Hakkarainen. Tapahtuman ohjel- massa on huomioitu aikuisten osallistujien lisäksi myös lasten ja nuorten musiikkiryhmät, jotka pääsevät Musiikkijuhlille alennet- tuun hintaan.

Hakkarainen kannustaa kuoro- ja mukaan Kirkon musiikkijuhlille: – Senaatintorin kansallismaise- massa laulaminen yhdessä monen tuhannen laulajan kanssa on aivan ainutlaatuinen kokemus.

Edelliset valtakunnalliset Kirkon musiikkijuhlat järjestettiin Jyväsk- lässä vuonna 2012.

Parisen tuhatta laulajaa ja yli sata kuoroa kokoontui Kaisaniemen puistoon ja mars- si sieltä Senaatintorille. Sama näky toistuu Kirkon Musiikkijuhlilla ensi keväänä.

Virsisivisassa lauletaan Lutherin virsiä

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti
KAARINA HEISKANEN kuva

Kahdeksannen valtakunnallisen

Virsisivisän ilmoittautuminen käyn- nistyy syyskuussa teemalla **Virsi – anna sen soida**. Tapahtuma on 3.- ja 4.-luokkalaisten oma visailu, jolla tehdään virsikirjaa koululaisille tu- tuksi mukaansa tempaavalla ta- valla laulaen, liikkuen, kuunnellen, näytellen ja visualisoiden. Edelli- seen visaan osallistui noin 4 500

koululaista.

Visaa käydään neljässä vaihees- sa keväällä 2017. Valtakunnallinen finaali järjestetään toukokuussa Tampereella.

Käynnistyvässä visassa huomioi- daan tuleva reformaation merkki- vuosi, sillä virsilistalla on mukana **Martti Lutherin** virsiä. Kuuluisin Martti Lutherin virsi on jouluvirsi **Enkeli Taivaan**, ja toinen suomalai- sia kosketanut on **Jumala omi lin- namme**.

– Virsi oli Lutherille keskeinen

#TaskuMartti eli Playmobil-Luther on nyt innoissaan. Ensi kevään virsisivisassa pe- rehdytään Martti Lutherin virsiin.

Kirkon musiikkijuhlilla saa laulaa ja soittaa, sillä helsinkiläisten kirk- kujen ovet ovat avoimia musiikille. Tarjolla on ohjelmaa niin tapahtu- maan osallistujille kuin kaupunki- laisille. Tiedossa on uutta ja eteen- päin katsovaa, mutta myös tuttua ja turvallista kirkkomusiikkia. Uu- det virretkin ovat vahvasti muka- na.

Kantorit ja kuorot ovat saaneet äänestää rakkaimpia kuorolauluja edellisten vuosien Kirkon musiikki- juhlaohjelmistosta perinteiseen Nostalgiailta-konserttiin. Muun muassa **Ilkka Kuusiston**, **Kaj-Erik Gustafssonin**, **Pekka Kostiaisen** ja **Maria Laakson** säveltämää hen- gellistä musiikkia lauletaan yhdes- sä Senaatintorilla perjantaina.

Tapahtuma huipentuu lau-antai-iltana yhdessä laulettavaan Händelin Messias-oratorioon. Suurkuoroa ja Lohjan kaupungin- orkesteria johtaa **Seppo Murto**. Sunnuntaina kokoonnutaan tori- messuun Senaatintorille.

Musiikkijuhlille ilmoittau- dutaan tapahtuman verkko- sivujen kautta. Marraskuun loppuun mennessä mukaan ilmoittautuneet ryhmät saavat osallistujapassinsa alennettuun hintaan. Tar- kemmat tiedot Musiikkijuh- lien ohjelmasta, hinnoista sekä ilmoittautumisesta tapahtuman verkkosivuilta kirkonmusiikkijuhlat.fi.

Kävele naiselle ammatti on suositumpi kuin koskaan

KIRKON ULKOMAANAPU teksti

Naisten Pankki järjestää Kävele Naiselle Ammatti -tapahtuman tä- nä vuonna yli 60 paikkakunnalla Suomessa ja ulkomailla. Tapahtu- mapaikkakuntia on lähes tuplasti enemmän kuin viime vuonna, aina Rovaniemeltä Espanjan Aurinko- rannikolle.

Tapahtuman yhteydessä Nais- ten Pankki kerää lahjoituksia, jot- ka käytetään kehitysmaiden nais- ten koulutuksen ja yrittäjyden ke- hittämiseen. Jo 30 euron lahjoitus auttaa toimeentulon alkuun. Tä- pahtuman valtakunnallisena tavoit- teena on kerätä 2600 Ammattia.

Monet julkisuuden henkilöt tuke- vat omalla panoksellaan Naisten Pankin työtä ja tavoitteita.

– Teoilla on väliä. Me eletään yhteisessä maailmassa ja silloin kun joku ei voi hyvin, meillä on velvol- lisuus ja mahdollisuus auttaa, sa- noo kansanedustaja **Jani Toivola**.

– Naisten Pankin vaikutukset näkyvät konkreettisesti parempa- na maailmana ja osoittavat, että naisissa on voima niin meillä kuin muualla, sanoo kansanedustaja **Annika Saarikko**.

– Olen mukana Naisten Pankin toiminnassa, koska se on helppo

ja hauska tapa tehdä hyvää, sanoo mentalisti **Pete Poskiparta**.

Ensimmäinen Kävele Naiselle Am- matti -tapahtuma järjestettiin 2010 Helsingissä.

Tänä vuonna mukana on ennä- tysmäärä uusia vapaaehtoisia. Työn merkityksen voi tiivistää erään Naisten Pankin ammatti- koulutuksen suorittaneen naisen sanoihin: ”Vaikka mitä tapahtuu, kukaan ei voi viedä minulta koulu- tusta.”

Tapahtumaohjelmat vaihtelevat eri paikkakunnilla, mutta tänä vuonna pääpaino on Naisten Pan- kin ja hankkeiden esittelyssä. Koh- demaista esillä ovat varsinkin Li- beria ja Guatemala.

Kävele naiselle ammatti Mäki-Matin perhepuistossa sunnuntai 11.9. klo 12. Teema on naisen hyvinvointi. Kun ilmoittaudut 31.8. men- nessä, olet mukana upei- den palkintojen arvonnassa. Ilmoittaudu osoitteessa www.naistenpankki.fi/kavele-naiselle-ammatti-2016/ Ilmoittautumisen yhtey- dessä osallistujilta toivotaan yhden ammatin suuruista lahjoitusta eli 30 euron maksua.

11.9.2016
**KÄVELE NAISELLE
AMMATTI
TAPAHTUMA**
#KäveleNaiselleAmmatti

Hiljaisuuden retriitti Koivuniemessä

14.-16.10.

Tervetuloa Koivuniemeen Hiljaisuuden rettriittiin sinä, joka olet väsynyt tai pirtä. Saat aikaa itsellesi lepoon, itsetutkiskeluun ja rukoukseen. Ohjaajina toimivat Lauri Maarala ja Sirpa Lampinen.

Mukaan mahtuu 11 osallistujaa. Hinta 55 € laskutetaan etukäteen, ilmoittautuminen on sitova.

Lokakuun rettriittiin ilmoittautumiset 15.9. mennessä: jyvaskylanseurakunta.fi/tapahtumat

Tiedustelut: Sirpa Lampinen p. 050 436 5435, sirpa.lampinen@evl.fi. Järjestää Kuokkalan ja Vaajakosken alueseurakunnat

Jyväskylän seurakunta

Lisätietoja
www.virsivisa.fi

Jyväskylän seurakunta

Tapahtumat

26.8.–9.9.2016

Kirkoissa soi

LAULUJA LUONNOSTA JA KUUSTA

■ Lauluja luonnosta ja kuusta kuullaan Kuokkalan kirkossa 28.8. klo 18. Anna Ilveskoski, laulu, ja Noora Laiho, kantele, esittävät suomalaista ja japanilaista musiikkia. Ohjelma 10/5 euroa Kuokkalan musiikkityölle.

KITARAMUSIIKIN HELMIÄ JA BACH-SOVIUKSIA

■ Kanttori-kitaristi Lipo Vuorenojan kitaraillassa kuullaan klassisen kitaramusiikin helmiä Villa-Lobosilta ja Lobeitilta sekä Vuorenojan omia Bach-sovituksia. Kitarailat ovat Tikkakosken kirkossa 31.8. klo 19 ja Vaajakosken kirkossa su 4.9. klo 18. Vapaa pääsy.

Sururyhmät käynnistyvät

KORTEPOHJASSA KOOLLA SURUN ÄÄRELLÄ

■ Sururyhmä aloi kate Kortepohjan kirkossa 4.10. kello 18–19.30. Sururyhmä on avoin kaikille jyväskyläläisille. Sururyhmässä voi keskustella surun ja menetyksen tunteista. Kokouksia on kahdeksan. Ryhmän vetäjiä ovat pastori Jorma Vilko ja diakoni Susi Leppäpöytä. Ilmoittautumiset nettissä www.jyvaskylanseurakunta.fi/tapahtumat.

KESKUSTASSA JA SÄYNÄTSALOSSA OMAT SURURYHMÄT

■ Keskustan alueseurakunnan sururyhmä alkaa Vanhassa papillassa 21.9. klo 18. Kokouksia on seitsemän. Tiedustelut elokuun loppuun mennessä katriina.ilvesmaki@evl.fi 050 3367 461
■ Säynätsalon sururyhmästä lisätietoja antavat diakoni Paula Kiviranta 050 5980 951 tai pastori Esa Jurva 050 4000 014.

RYHMÄT LAPSILLE JA LAPSENSA MENETTÄNEILLE

■ Tammikuussa alkaa ryhmä lapsensa tai nuorensa menettäneille. Lisätiedot sairaalapappi Asta Rusanen, 050 413 9294. Ryhmä kokoontuu seitsemän kertaa Perheneuvolan tiloissa. Tammikuussa alkaa myös sururyhmä lapsille. Lisätietoja Anne Savolin 050 3800 583.

Syntymäpäiväkutsuja

HUHTASUOLLA JA HALSSILASSA KAHVITELLAAN

■ Asutko Huhtasuolla tai Halssilassa ja vietät tai olet viettänyt vuoden 2016 aikana 70, 75, 80, 85, 90 ja siitä vuosittain ylöspäin olevia syntymäpäiviä? Kutsomme Sinut (avec) juhlahakavilla Halslän kirkkoon sunnuntaina 9.10. klo 14. Tule tapaamaan ikätovereitasi kahvin, kakun ja pienen ohjelman merkeissä. Ilmoittelu tulemisestasi ti 20.9. mennessä Juha Haloselle 050 549 7024 tai Elina Vepsäläiselle 050 549 7005.

KESKUSTAN SYNTYMÄPÄIVÄT KIRKOSSA JA PAPPILASSA

■ Syntymäpäiväjuhlassa on sunnuntaina 4.9. klo 10 Kaupunginkirkossa. Sen jälkeen on juhlahakavit Vanhassa papillassa (Vapaudenkatu 26). Kutsomme Sinua Keskustan alueseurakuntalainen, joka täytät 70, 80, 85, 90 tai sitä enemmän touko-, kesä-, heinä- tai elokuussa 2016. Messuun ja kahville voi ottaa mukana puolison tai läheisen. Lämpiästi tervetuloa! Tarjoilun vuoksi ilmoittautumiset keskiviikkoon 31.8. mennessä aluesihteri Kaisa Tuomi 040 535 0492, diakonissa Lea Pietiläinen 050 549 7027 tai diakonissa Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665.

TAULUMÄEN KIRKKO

Messu su 28.8. klo 18, saarna Antero Rasilainen Evankelisesta Lähetysyhdistyksestä, Väättäinen, Jurva, Tahkola. Messu su 4.9. klo 12, seurakuntakeskus, Kärkkäinen, Tiusanen.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 4.9. klo 12, seurakuntakeskus, Kärkkäinen, Tiusanen.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapäivystys ma ja ke klo 9–10.30, muuna aikana juha.halonen@evl.fi 050 549 7024.

Lapsille ja perheille

Lapsiparki ma klo 9–12 Telkantie 2 C kerhotila. Ilmoittautuminen edellisen viikon torstaihin mennessä Jaana 050 301 8233 tai Elina 050 407 9126.

1–3-luokkalaisten kerho ma ja to klo 13–16 Telkantie 2C kerhotilassa. Monenlaista mukavaa puuhaa. Mahtuu 12 lasta. Välipalaksi 30€/lukukaus. Ilm. ja tied. Jaana 050 301 8233 tai Elina 050 407 9126.

Päiväkerhot 3–5-v. ti ja to klo 9–11 Telkantie 2 c kerhotila. Kysy mahdoll. Luetaan viikon raamatunkohdat, joita seuraa n. 20 minuutin mittainen rukoushilaisuus.

Rukoushetki pe 2.9. klo 8.30 kirkko. Messu su 4.9. klo 10 kirkko, Salminen, Pitkänen, Lintunen, Nieminen. Kahvit. Syyskauden avaus su 4.9.

Aamurukous ti 6.9. klo 8–8.30 kirkko. Voit rukoilla paitsi omien, myös yhteisten asioiden puolesta. Tiistain aamurukouksessa rukoillaan myös sunnuntain messussa esille tulleiden esirukouksien puolesta.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 28.8. klo 10 kirkko, Anssi Joutsenlahti, Tervonen, Tiusanen. Sadonkorjuumessu su 4.9. klo 10, Kärkkäinen, Tiusanen, lapsityöntekijä. Messun jälkeen tarjoilu syksyn antimista. Vapaehtoinen maksu. Sanan ja rukouksen ilta su 4.9. klo 17, kirkko. Seppo Juntunen, Tervonen.

Honkakarit tuovat

terveisiä Israelista Leena ja Jari Honkakarit työskentelevät Kyliävän läheteinä Israelissa. He kertovat työstään kuulumisia Huhtasuon kirkossa keskiviikkona 31.8. klo 18.30.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapäivystys ma klo 13–14.30 ja ti klo 9–10.30, muuna aikana elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005. Torstaitapaaminen to 8.9. klo 14 kirkko. Päiväkahvit kirkolla ja hartaus.

Lapsille ja perheille

Päiväkerhoryhmään 3–6-v. ti ja to klo 12.30–15.30 mahtuu vielä! Ilmoittautu Seijalle 050 3235355.

Ekavaava-ryhmä ma klo 13.30–15.30 alkaen 29.8. Vauvan toivotaan olevan alle 7 kk:n ikäinen aloittaessaan ryhmän. Ryhmään mahtuu 8 perhettä. Ilm. Seijalle 050 3235355.

Aikuisten käsityökerho ti klo 18–20, alkaen 30.8. Tule tekemään omia tai ohjattuja kädentöitä.

Perhekahvila. ke klo 9.30–11 alkaen 24.8. Kahvilan jälkeen perheillä mahdollisuus ulmaiseen puurolounaaseen. Tervetuloa uudeksi ja vanhat herholaiset!

Äitiä hyvinvointi-ilta to 1.9. klo 17.30–19.30. Ilmoittautuminen Seijalle 050 3235 355.

Käsityöpaja yli 5-vuotiaille oman aikuisen kanssa to 8.9. klo 17.30–19.30. Kokouksissa syksyllä 5 kertaa. Materiaalimaksu 10€/perhe/lukukaus. Ilm. Seijalle 050 3235355.

Varhaisnuorten kerhot alkavat viikolla 6. Tarkemmat tiedot seuraavassa lehdessä.

Nuorille ja aikuisille Ilos-, jatkois-, ja avustajakoulutukset alk. ke 7.9. klo 17.30. Nuorten ilta ke 31.8. klo 18.45. Lähetysilta ke 31.8. klo 18.30. Terveiset Israelista. Honkakarit, Tervonen. Pietarin kiita syyskauden avaus ti 6.9. klo 18, Mikkola, Rantanen.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Tiikkutäkkimessu su 4.9. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Tahkola.

Lapsille ja perheille

Vauvaryhmä ti klo 9.30 Neulaskoti. Taaperokerho ke klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2-v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 5863056

Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 28.8. klo 10 kirkko, Ridanpää, Viikko, Nieminen. Kirkkokahvit. Kiviniemen perhekinkerit su 28.8. klo 15. Viisi leipää ja kaksi kalaa. Rantakala ja savusauna. Pyyhe ja uikkarit mukaan. Osoite: Haukkalantie 34. Hiljainen aamurukous to klo 8–8.30 kirkko. Luetaan viikon raamatunkohdat, joita seuraa n. 20 minuutin mittainen rukoushilaisuus. Rukoushetki pe 2.9. klo 8.30 kirkko. Messu su 4.9. klo 10 kirkko, Salminen, Pitkänen, Lintunen, Nieminen. Kahvit. Syyskauden avaus su 4.9. Aamurukous ti 6.9. klo 8–8.30 kirkko. Voit rukoilla paitsi omien, myös yhteisten asioiden puolesta. Tiistain aamurukouksessa rukoillaan myös sunnuntain messussa esille tulleiden esirukouksien puolesta.

Musiikkitapahtumat

Kesän lauluilta ke 31.8. klo 18.30 kirkko. Sään salliessa ulkona.

Apua ja tukea tarvitseville

Ruokapankkiselvityspäivystys to 8.9. klo 12–13 kirkko. Päivystykseen voit tulla uusimaan ruokapankkiselvitysi ilman ajanvarausta. Muut ajat diakoniatyöntekijälle vain ajanvarauksella. Saihakadun olohuone ti 6.9. klo 11–12, Saihokatu 4. Ainoleena Laitinen. Virkeyttä mieleen, vetreyttä niveliin. Saihakadun lounas ti 6.9. klo 12–13 Saihokatu 4. Hyvää kotiruokaa tiistaisin. Pääruoka, salaatti, jälkiruoka / kahvit yht. 4€. Lapset alle kouluikä 1€. Myöätuuleen to 8.9. klo 14–15.30 Keltinmäen kirkko, Ainoleena Laitinen. Minä tässä ja nyt, ihmisenä maailmassa. Mielenrikkaisryhmä kerran kuussa torstaisin.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniatäpäivystys ma klo 13–14.30 ja ti klo 9–10.30, muuna aikana elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.

Torstaitapaaminen to 8.9. klo 14 kirkko. Päiväkahvit kirkolla ja hartaus.

Retki-ilta

Ladun Majalle Retki-ilta Ladun Majalle lapsille, perheille ja kaikenikäisille on keskiviikkona 14.9. klo 17.30–19.30. Mahdollisuus saunaan ja uuntiin, makkaranaipastoja omin makkaroin, kahvi/tee/ mehutarjoilu, luontopolku ja ulkopoleja. Tiedustelut Leena Noroselta 050 3409 891 tai Jukka Rantaselta 050 5497 032. Ladun Majan osoite Ronsuntaipaleentie 279.

Lapsille ja perheille

Taaperoryhmä ma klo 14.30 kirkko. 1–2-v. taaperoilta vanhemman kanssa. Tied. 050 4088852.

Perheolkkari ke klo 9 kirkko. Seijalle 050 3235 355.

Perheolkkarin kirkkohetki ke 31.8. klo 9.15 kirkko, Salminen, Lintunen. Perheolkkari to klo 9 Erämiehenkatu 6 (Kypärämäki).

Perheolkkarin kirkkohetki to 1.9. klo 9.15 Erämiehenkatu 6, (Kypärämäki). Ridanpää, Nieminen.

Nuorille ja aikuisille

Seurakuntakuoro to 1.9. ja 8.9. klo 18.

Keltinmäen kirkko. Tied. 050 521 5414. Miesten ilta ti 6.9. klo 19 Keltinmäen kirkko, kokoushuone. Yhteyshenkilö Alpo Toivola. Olohuone ke 7.9. klo 13–15 kirkko. Tarjoilu, vapaaehtoinen 1€ maksu.

KESKUSTA

Kaupunginkirkko avoinna ke–pe klo 11–14.

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

Messu su 28.8. klo 10, Kaupunginkirkko, Kalle Virta KRS, Tikkanen, Ilvesmäki, Hassinen. Nuorten messu ke 31.8. klo 18, Kaupunginkirkko. Viikkomessu to 1.9. klo 13, Kaupunginkirkko. Messu su 4.9. klo 10, Kaupunginkirkko, Wuolio, Pirtala, Björninen. Kutsomme sinua Keskustan alueseurakuntalain, joka täytti 70, 80, 85, 90 tai sitä enemmän touko-elokuussa Nuorten messu ke 7.9. klo 18, Kaupunginkirkko. Viikkomessu 8.9. klo 13, Kaupunginkirkko.

Musiikki

Kesäkonsertti to 30.8. klo 19, Kaupunginkirkko. Kaunistaa ja iloista urkumusiikkia, Marko Hakapää, urut. Ohjelma 15/10/5 e ovelta. Lounasmusiikki ke 31.8. klo 12, Kaupunginkirkko, Anna-Maija Valjus, urut.

Virsi- ja lauluhetki ke 7.9. klo 12, Kaupunginkirkko.

Lauluhyte Hyvät Jyvät Pappilan rippik.sali ti klo 19. Syyskuusi alkaa 20.9. Risto Valtasaari 050 521 5411. Laulurinki Pappilan rippikoulusali ti klo 13. Syyskuusi alkaa 20.9. Laitoksa ja jumalanpalveluselämää palveleva avoin lauluryhmä ilman ikärajoja ja pääsyvaatimuksia. Lauletaan jumalanpalveluslauluja, psalmeja, vanhoja ja uusia hengellisiä lauluja sekä virsiä. Johtaa ja tied. Risto Valtasaari.

Apua ja tukea tarvitseville Diakonissan vastaanotolle ajanvarauksella irsi.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lapsille ja perheille

Päiväkerho, perhekerho ja ekavaava-ryhmät, Kerhotila Yliopistonkatu 28 B (sisäpiha) Kerhoissa tilaa! Tied. 050 340 9895.

Perhekerho ti klo 13–15 ja to klo 9.30–11.30.

Perhepyhäkoulu Pappilassa su 11.9. ja 25.9. klo 16. (Jatkuu joka toinen su.) Muskarit: Tied. 050 340 9893.

Koululaisten kerhot jatkuvat vkolla 37. Koululäkäiset tied. kirsi-marja.piippa@evl.fi 050 595 3945.

Retki-ilta

Ladun Majalle Retki-ilta Ladun Majalle lapsille, perheille ja kaikenikäisille on keskiviikkona 14.9. klo 17.30–19.30. Mahdollisuus saunaan ja uuntiin, makkaranaipastoja omin makkaroin, kahvi/tee/ mehutarjoilu, luontopolku ja ulkopoleja. Tiedustelut Leena Noroselta 050 3409 891 tai Jukka Rantaselta 050 5497 032. Ladun Majan osoite Ronsuntaipaleentie 279.

Wanted! Uusia pyhä-

koulunohjaajia etsitään Jos olet reipas ja oma-aloitteinen, tykkäät lasten kanssa touhuamisesta ja koet, että pyhäkoulu voisi olla sinunkin juttusi: ota pikimmiten yhteyttä 050 3409 895 johanna.kontinen@evl.fi.

Nuoret ja aikuiset

Nuorten messu ke 31.8. klo 18 Kaupunginkirkko.

Nuorten raamis 7.9. klo 17, Nuorten tila.

Nuortenilta to 8.9. klo 18.30, Nuorten tila.

Tied. Teresa Muhonen 050 549 7016. Facebook: Keskustan Pandat.

Café Taukapaikka Nuorten aikuisten kahvila 25.8. klo 18, Yliopistonkatu 26 B. Tule tapaamaan muita nuoria aikuisia. Tarjolla kivaa yhdessäoloa ja iltapalaa. Ilta päättyy hartauteen.

Virtailta / Nightbreak to 1.9. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Tervetuloa sinä nuori aikuinen! Virtailloissa syven-

nytään Sanaan iltapalan ja musiikin siivittämistä. Voinko oppia uutta uskosta ja Jumalasta? Most welcome, you, young adult! At Nightbreaks we get to know the Word of God and enjoy music and some evening snack. Theme of the day is *Can I learn something new about faith and God?* Lisätiedot Sade Pirttimäki, 040 560 9904, sade.pirttimaki@evl.fi

Eläkeläisten piiri Viitakoti ke 14.9. (paritt. keskiv.) klo 14.

Hannatyön rukouspiiri Vanha pappila ma 5.9. klo 18.

Kylän kammari to klo 14 Vanha pappila (parilliset viikot) 8.9.

Leskien klubi 1.9. klo 10, Vanha pappila, OIVA-keskuksen vanhuusosastotyöntekijä, palveluesimies Anna-Liisa Heiskala: Ikääntyneiden sosiaalipalvelut ja -etudet sekä OIVA -keskuksen toiminta.

Lähetyspiiri ke klo 10–11.30 Vanha pappila 14.9.

Messuosoasto to 15.9. klo 17, Vanha pappila.

Osallisuuden kahvihuone eläkeiässä muuttaneille Vanha pappila ti 20.9. klo 14.

Osallisuuden puuhapaja seniorinlaisille Vanha Pappila ti 13.9. klo 15.

Raamatutäpiiri kaikenikäisille ti 6.9. klo 10, Vanha pappila.

Seniorikammari Vanha pappila ma 5.9. klo 14.

Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke klo 13 7.9., Puistotori 4

KORPILAHTI

Itäkirkko su 28.8. klo 17 kirkko, Haapakangas, Laiho.

Puistokirkko su 4.9. klo 15 Pappilan puistoalue, Haapakangas, Laiho.

Hartaushetki ti 6.9. klo 10 Korpilohi, Haapakangas.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakonissan vastaanotolle ajanvarauksella irsi.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lapsille ja perheille

Päiväkerho, perhekerho ja ekavaava-ryhmät, Kerhotila Yliopistonkatu 28 B (sisäpiha) Kerhoissa tilaa! Tied. 050 340 9895.

Perhekerho ti klo 13–15 ja to klo 9.30–11.30.

Perhepyhäkoulu Pappilassa su 11.9. ja 25.9. klo 16. (Jatkuu joka toinen su.) Muskarit: Tied. 050 340 9893.

Koululaisten kerhot jatkuvat vkolla 37. Koululäkäiset tied. kirsi-marja.piippa@evl.fi 050 595 3945.

Retki-ilta

Ladun Majalle Retki-ilta Ladun Majalle lapsille, perheille ja kaikenikäisille on keskiviikkona 14.9. klo 17.30–19.30. Mahdollisuus saunaan ja uuntiin, makkaranaipastoja omin makkaroin, kahvi/tee/ mehutarjoilu, luontopolku ja ulkopoleja. Tiedustelut Leena Noroselta 050 3409 891 tai Jukka Rantaselta 050 5497 032. Ladun Majan osoite Ronsuntaipaleentie 279.

Wanted! Uusia pyhä-

koulunohjaajia etsitään Jos olet reipas ja oma-aloitteinen, tykkäät lasten kanssa touhuamisesta ja koet, että pyhäkoulu voisi olla sinunkin juttusi: ota pikimmiten yhteyttä 050 3409 895 johanna.kontinen@evl.fi.

Nuoret ja aikuiset

Nuorten messu ke 31.8. klo 18 Kaupunginkirkko.

Nuorten raamis 7.9. klo 17, Nuorten tila.

Nuortenilta to 8.9. klo 18.30, Nuorten tila.

Tied. Teresa Muhonen 050 549 7016. Facebook: Keskustan Pandat.

Café Taukapaikka Nuorten aikuisten kahvila 25.8. klo 18, Yliopistonkatu 26 B. Tule tapaamaan muita nuoria aikuisia. Tarjolla kivaa yhdessäoloa ja iltapalaa. Ilta päättyy hartauteen.

Virtailta / Nightbreak to 1.9. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Tervetuloa sinä nuori aikuinen! Virtailloissa syven-

nytään Sanaan iltapalan ja musiikin siivittämistä. Voinko oppia uutta uskosta ja Jumalasta? Most welcome, you, young adult! At Nightbreaks we get to know the Word of God and enjoy music and some evening snack. Theme of the day is *Can I learn something new about faith and God?* Lisätiedot Sade Pirttimäki, 040 560 9904, sade.pirttimaki@evl.fi

Eläkeläisten piiri Viitakoti ke 14.9. (paritt. keskiv.) klo 14.

Hannatyön rukouspiiri Vanha pappila ma 5.9. klo 18.

Kylän kammari to klo 14 Vanha pappila (parilliset viikot) 8.9.

Leskien klubi 1.9. klo 10, Vanha pappila, OIVA-keskuksen vanhuusosastotyöntekijä, palveluesimies Anna-Liisa Heiskala: Ikääntyneiden sosiaalipalvelut ja -etudet sekä OIVA -keskuksen toiminta.

Lähetyspiiri ke klo 10–11.30 Vanha pappila 14.9.

Messuosoasto to 15.9. klo 17, Vanha pappila.

Osallisuuden kahvihuone eläkeiässä muuttaneille Vanha pappila ti 20.9. klo 14.

Osallisuuden puuhapaja seniorinlaisille Vanha Pappila ti 13.9. klo 15.

Raamatutäpiiri kaikenikäisille ti 6.9. klo 10, Vanha pappila.

Seniorikammari Vanha pappila ma 5.9. klo 14.

Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke klo 13 7.9., Puistotori 4

KORPILAHTI

Itäkirkko su 28.8. klo 17 kirkko, Haapakangas, Laiho.

Puistokirkko su 4.9. klo 15 Pappilan puistoalue, Haapakangas, Laiho.

Hartaushetki ti 6.9. klo 10 Korpilohi, Haapakangas.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakonissan vastaanotolle ajanvarauksella irsi.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lydyiat-kutojaryhmä kirkon väestönsuaja. Mattoja, poppanoita yms. Tuotto lähetykselle ja diakoniatyölle. Kutomisesta kiinnostuneet tervetuloa. Tied. paivi.itkonen@evl.fi 040 7090 142.

SÄYNÄTSALO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 28.8. klo 10 kirkko, Vääntäinen, Tahkola. KR:n kolehtipyhä. Saarna Mika Lahtinen.
Messu su 4.9. klo 10 kirkko, Jurva, Tahkola.
Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti 30.8. klo 9–11 seurakuntakoti.

Lapsille ja perheille
Perheolkkari ma klo 9.30 srk-koti.
Perhekerho to klo 9.30 srk-koti.
Pyhäkoulu to 1.9. klo 17.30 srk-koti.
Uudet kirkkomuskariryhmät seurakuntakodilla: Vauvat klo 14.30–15. Perheryhmiä klo 15–15.45. 1-vuotiaat klo 15.45–16.15 Ilmoittautuminen: www.jyvaskylan-seurakunta.fi/muskarit. Ryhmät käynnistyvät heti ryhmien täytyttyä.

Nuorille ja aikuisille
Olohuone ke 31.8. ja 7.9. klo 13 srk-koti. Ohjelma, kahvia ja hiljentymistä.
Naisten solu ti 6.9. klo 18 srk-koti.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 28.8. klo 10, Vallipuro, Luoro. Lähetyksenuoio su 28.8. klo 18 Kuikan kylätalo.

Perhekerkko su 4.9. klo 11, Vallipuro, Luoro, lapsityön väki. Perheen sunnuntai. Kahvit/mehut.
Siioninvirsiseurat su 4.9. klo 18 pappila.
Messu su 11.9. klo 11, von Gross, Luoro, Haapasaaari, Pirttimäki. Rippikoulupyhä. Kahvit/mehut ja rippikouluun ilmoittautumisinfo. Tervetuloa 2017 rippikouluilaiset vanhempineen!

Musiikkitahtumat
Kitarailta ke 31.8. klo 19 kirkko, Ilpo Vuorenoja.
Lapsikuoro ke klo 14–15 Luonetjärven koulu, aloitus 7.9.
Candela to 8.9. klo 18 kirkko. Uudet ja vanhat laulajat tervetuloa! Tied. riitta.luoro@evl.fi 040 560 9913.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteysdenotot/ajanvaraus diakonia-työntekijälle. marja-liisa.jaakonah@evl.fi 040 560 9916.
Ruokajakelu to klo 10.30 kirkolla.
MieliMaasta-vertaisryhmä ti 30.8. klo 18 pappila. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Paula Rinne 040 824 4561, paurinne77@gmail.com.

Lapsille ja perheille
Perhekerhot alkavat viikolla 34.
Perhekerhot kirkolla ma klo 13–15 ja ti klo 9.30–11.30. Kirkkokatu 18.
Puupolan perhekerho (Takalan- tie) to klo 9.30–11.30. Perhekerho/ Turinaputa lapsille ja hoitajille, ei etukäteisilmoittautumista, tervetuloa!
Vauvakerho to klo 9.30–11.30 Puupolan kerhotila, Takalan- tie 2. Ensimmäisen lapsen saaneille perheille. Puuhastelua, keskustelua, kahvit.
Perhekerkko su 4.9. klo 11. Kahvit.
Muskaritoiminta alkaa viikolla 34. Tiedustelu 050 571 5155/ Miia Syrjä.
Lapsi- ja perhetyön tiedustelut eija.simpunen@evl.fi 040 5609 914.
Kouluikäisten kerhoista tietoa koulujen ja nettisivujen kautta elo-syyskuun aikana. Tied. outi.pirttimaki@evl.fi p. 040 560 9915.
Syyslomaleiri. 1.–4.-luokkalaissille Sarpatista 17.–19.10. Ilm. 12.9.–2.10. www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi.
Hengari & Hangaari ke 7.9. klo 14 kirkko.

Nuorille ja aikuisille
Raamatturyhmä to 8.9. klo 17.30 kirkon nuorisotilat.
Nuortenilta to 8.9. klo 19 kirkon nuorisotilat.
Ruokajakelu kirkolla to klo 10.30.
Työtupa 30.8. alkaen ti klo 12–16 seurakuntasalissa. Käsitöitä ja leivontaa lähetyksen ja diakonian hyväksi.
Jylhänpöytäpäivä pe 2.9. Rauhanhdyistysten talolla klo 12.30.

Naisten ilta pappilassa pe 2.9. klo 18. Aiheena sunnuntai jumalanpalveluksen teemat. Iltaee, keskustelua.
Miestenpiiri 6.9. ti klo 13 pappilassa.
Päiväpiiri 7.9. parill. viikkoina ke klo 13 pappilassa. Päiväkahvi, hartaus, keskustelua ajankohtaisista asioista.
Torstaiaamun hartaus ja aamupala 8.9. alkaen torstaisin klo 10 kirkolla.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 28.8. klo 10 kirkko. Laitinen, Salmela.
Miesten saunailta to 1.9. klo 18 Juha Valkosen mökillä, Ruokosaassa.
Perheen sunnuntai, Veikkaarikkko su 4.9. klo 10 kirkko. Ulkopölejä ja kahvit ulkona. Kts menovinkki.
Miesten raamattupiiri to 8.9. klo 18.30, kirkko.
Sadonkorjuumessu ja -myyjäiset su 11.9. klo 10 kirkossa. Lahoituksia otetaan vastaan pe 9.9. tai su ennen messun alkua. Tied. 040 560 9926.

Musiikkitahtumat
Kitarakonsertti Ilpo Vuorenoja su 4.9. klo 18, kirkko. Kanttori-kitaristi Bach-sovituksia sekä klassisen kitaramusiiikin helmä. Bach, Villa-Lobos, Llobet ym. Vapaa pääsy.

Musiikkiryhmät
Seniorikuoro ke 7.9. klo 12, kirkko. Tervetuloa mukaan uudet ja jo aiemmin mukana olleet innokkaat laulajat! Tied. Salmela 050 3800 608.
Majakka-kuoro ke 7.9. klo 18.15, kirkko. Suomenkielisiä gospelmusiikkia. Uusia laulajia otetaan! Sovi koe-laulusta kuoronjohtajan kanssa 050 3800 608 tai maria.salmela@evl.fi.
Gsus-lauluryhmä ke 7.9. klo 16.30, kirkko. Nuorten naisten lauluryhmä.
Gospelkuoro Ihanaiset to 8.9. klo 17.30, kirkko. Englanninkielinen ohjelmisto. Työikäisille naisille. Mukaan koelaulun kautta. Kuoronjohtaja maria.salmela@evl.fi 050 3800 608.
Kirkkokuoro viikolla 6, kirkko. Tied. kanttori Petri Tiusanen 050 535 2534.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystys Vaajakosken kirkolla ja Jyskän srk-kodilla. Ajanvaraus diakoniatyöntekijät marja-leena.liima-tainen@evl.fi 040 560 9926, tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.

Lapsille ja perheille
Perhekerho ti klo 9, kirkko. Tule viettämään perheiden aamupäivää! Jyskän perhepysäkki ti klo 9, Jyskän srk-koti. Tervetuloa viettämään perheiden yhteistä aamuhetkeä.
Palleror-ekavauryhmä ti klo 13, kirkko. Kohtauspaikka ens. lapsensa saaneille ens. ikävuođen ajaksi.
Iltaaperhekerho ti 30.8. klo 17.30, kirkko.
Taaperokerho to klo 9, kirkko. 1–2-vuotiaille lapsille vanhempineen.
Perhekerho pe klo 9, Kaunisjärven kerhotila. Perheiden yhteinen aamupäivä.
Iltaaperhekerho ti 6.9. klo 17.30, kirkko.
Muskari. Tied. Terhi Hassinen 050 340 9893. Muskareissa tilaa.

Nuorille ja aikuisille
Isoskoulutuksen avaus ke 7.9. klo 18, kirkko, nuorisotilat.
Perjantaikahvila pe 9.9. klo 17 kirkko.
Keskiviikkokerho ke 31.8. klo 13, Jyskän seurakuntakoti.
Grilli-ilta kirkolla ke 31.8. klo 18.
Keskiviikkokerho ke 7.9. klo 13, kirkko. Yhdessäolua, kahvit, hartaus.

Verkkarikirjossa bändi ja kirkon jälkeen ulkopölejä
Perheen sunnuntai 4.9. viettään Vaajakoskella Verkkarikirjossa klo 10. Verkkarikirkon toimittavat Eeva-Kaisa Rossi, liikuntapappi Eeva-Liisa Helle-Lahti ja Maria Salmela sekä varhaiskasvatuksen tiimi. Mukana ovat myös partiolaiset ja bändi. Luvassa on paljon musiikkia ja mukavaa liikettä. Kirkonmenojen jälkeen ulkona on pelejä ja tehtäväpisteitä. Kirkkokahvit ulkona.

Yhteiset

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29. Tied. Antti Laitinen 050 360 3484, antti.laitinen@evl.fi.
Avoinna maanantaisin ja torstaisin klo 11–15. Syyskuun alusta alkaen maanantaisin, tiistaisin ja torstaisin klo 11–15.
Ryhmätöiminnat:
Tietovisa ma klo 13.30.
Rukouspiiri to klo 11.30.
Lenkkiryhmä to klo 12.
Viikkomessu Kaupunginkirkossa to klo 13.
Papintunti to klo 14.
Virsi- ja laulutunti ma 5.9. klo 12.

Café Taukopaikka
Nuorten aikuisten syysreitti Sarpatin leirimajalle 10.9.–11.9. Luvassa saunomista, yllätykkeitä, kiva yhdessä-oloa ja hiljentymistä iltahartauteen. Lähtö kimpakyydein la 10.9. klo 10 osoitteesta Yliopistonkatu 12. Paluu sunnuntaina klo 13. Tied. ja ilm.viim. 2.9. Elina Lintulahti 050 5497006 tai elina.lintulahti@evl.fi.

Kansainvälinen työ
Lähde liikkeelle –koulutus. opiske-lijalle ja työikäisille (20v.+). Hinta 200€/hlö (sis. ruuat, materiaalin, opetuksen). Nykypäivän lähetystyön kysymyksiä, teologiaa perusteita ja omaan kutsumukseen syventymistä. Mahdollisuus hakea Lähetysseuran työaluelle 2–6 kk mittaiselle harjoittelu- tai vapaaehtoistyöjaksolle. Koulutusjaksot 7.–9.10. Keskustan nuorisotilat, 28.–30.10. Pieskämäki srk-opisto, 11.–13.11. NA-leiri / Päiväkumpu (ei pakollinen), 2.–4.12. Keskustan nuorisotilat. Tied. ja haku http://suomenlahteyseura.fi/ls_ fi/ sivut/tule_mukaan/koulutustaudu/ lahde_liikkeelle/

Run4YourLife juoksutahtuma vainottujen kristittyjen puolesta 16.–17.9. Ilmoittautu juoksijaksi tai osallistu kävelykierokseen. 50/30 €, ens. osallistumismaksun ja Run4YourLife -logolla varustetun teknisen urheilupaidan. Juoksumatkat Fin-

landia Marathonin matkoja, muista ilmoittautua molempiin. La 17.9. vaihtoehdona n. 5 km kävelyreitti. Ilm. 28.8. mennessä sari.palomaki@vom-finland.fi, 040 5522 309.
Kaikkille avoin iltailaisuus Kaupunginkirkossa la 17.9. klo 20, vapaa pääsy. Facebook: Run4your life Järj. Marttyyrien ääni ry ja Jyväskylän kristilliset seurakunnat.
Virtailta / Nightbreak to 1.9. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Tervetuloa sinä nuori aikuinen! Syvennyttään Sanaan iltpalan ja musiikin siivittäminä. *Vainko oppia uutta uskosta ja Jumalasta?* Most welcome, you, young adult! At Nightbreaks we get to know the Word of God and enjoy music and some evening snack. Theme of the day: *Can I learn something new about faith and God.* Tied. 040 560 9904, sade.pirttimaki@evl.fi
Hannatyön rukouspiiri ma 5.9. klo 18 Vanha pappila. Rukousta maailman naisten puolesta. Myös miehet tervetulle! Lisätied. Kuulasmaa 045 267 4614 tai Puukari 050 493 3459.
Lipaskerääjä kävelykadun tasaustahtumaan 22.9. Suomen Lähetysseuran tasauspäivän teema *Jokaisella on oikeus maahan*. Tule lipaskerääjäksi. Kerääjiä tarvitaan klo 10–15.30. Voit kerätä itsellesi sopivan ajan. Ilmoittautuminen 20.9. mennessä 050 3409 889 tai ulla.klemettinen@evl.fi.

Kohtauspaikka
Kohtauspaikka @ Palokan kirkko su 28.8. klo 17, Mika Kilki. Ylistystä, opetusta, rukousta, ehtoollinen, lastenohjelmat, tarjoilua.
BrunssiKirkko @ Kristillinen koulu su 4.9. klo 11, Voionmaankatu 18. Mika Kilki. Nyyttäribrunssi, kirkko-osuus, lastenohjelmat.
ALFA – elämän isoja kysymyksiä kristinuskon näkökulmasta. Tule löytöretkelle! ALFA Vanhassa pappilassa, Vapaudenkatu 26, ma 3.10.–14.11. klo 18–20 (ei vko 42). Lisäksi sunnuntai-iltaapäivä 30.10. Aseman Pysäkillä. Tied. ja ilm. tiina.kilki@kohtauspaikka.net/044 524 3904.

Kohtauspaikka
Kohtauspaikka @ Palokan kirkko su 28.8. klo 17, Mika Kilki. Ylistystä, opetusta, rukousta, ehtoollinen, lastenohjelmat, tarjoilua.
BrunssiKirkko @ Kristillinen koulu su 4.9. klo 11, Voionmaankatu 18. Mika Kilki. Nyyttäribrunssi, kirkko-osuus, lastenohjelmat.
ALFA – elämän isoja kysymyksiä kristinuskon näkökulmasta. Tule löytöretkelle! ALFA Vanhassa pappilassa, Vapaudenkatu 26, ma 3.10.–14.11. klo 18–20 (ei vko 42). Lisäksi sunnuntai-iltaapäivä 30.10. Aseman Pysäkillä. Tied. ja ilm. tiina.kilki@kohtauspaikka.net/044 524 3904.

www.kohtauspaikka.net / Facebook Kohtauspaikka Jyväskylällä / instagram / kohtauspaikka

Maahanmuuttajatyo
Cygnaeuksenkatu 8
Mirja Hytönen (Kutti), diakoni, 050 549 7033, mirja.hytönen@evl.fi, Oxana Usova, avustaja, 041 705 2329, oxana.usova@evl.fi
Päivystys ti klo 9–11 ja ke klo 13.30–15.30, Cygnaeuksenkatu 8, to klo 14–15.30, Huhtasuon kirkko (Nevakatu 6).

Naisten Pankki
Kävele Naiselle Ammatti starttaa Mäki-Matin perhepuistosta sunnuntaina 11.9. klo 12. Kävelyn teema on Hyvinvointia naiselta naiselle. Noin kahden kilometrin mittainen reitti Harjulla. Osallistumismaksu 30 euroa.
Lukupiiri ti 12.9. klo 17 Cygnaeuksenkatu 8. Ihmisen jälki – Helena Ranta.

Naisten saunailta
Sauna Vesalassa ti 30.8. klo 18. Lähtö klo 18 Keskussrk-talon edessä (Yliopistonkatu 12) omin autoin. Tarjoilu 3 e ja kyydin jokainen maksaa itse.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Näkövammais-, huonokuulois- ja omaishoitotyön diakoniatyöntekijä Tiijia Emaus-Etindelle, 050 549 7023.
Päivystys ma ja ke klo 9–11, Cygnaeuksenkatu 8.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho ke 7.9. klo 13–14.30 Aseman Pysäkillä.

Sana ja rukous
Sana ja rukouksen ilta su 4.9. klo 17, Huhtasuon kirkko. Seppo Juntunen, Tervonen.

Viittomakieliset
Kuurojendiakonia Päivi Lehtinen, p. 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cygnaeuksenkatu 8. Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web.kamera-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetyt
Lähetykskoti, Kauppakatu 13 p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi
Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14.
LÄHETYSKOTI:
Aamurukouspiiri ma klo 8.
Pointi-ruoenteilta ti klo 18–21.
Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ke klo 15–16.
Avoinnot ovet Lähetyskodissa la 27.8. klo 13–17.
Sanan keidas su 4.9. klo 16, Lähetyskodissa. Jumalan siunaus elämässäni, Seija Sorvali ym. Kahvitarjoilu.
MUUALLA JYVÄSKYLÄSSÄ:
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä su 28.8. klo 16 Huhtasuon seurakuntakeskuksessa, Nevakatu 6. Lapsille raamatunkertomus. Aikuisilla mahdollisuus raamattupiiriin.
Vaajakosken naistenpiiri ma 5.9. klo 18, Lintulenkintie 3.
Vaajakosken miestenpiiri to 8.9. klo 18.30, Vaajakosken kirkossa, Kirkkotie 11.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5
Messu sunnuntaisin kello 12: 28.8. Petri Harju
4.9. Petri Harju
Evangelistin opiskelijoiden ilta keski- viikkoisin klo 18.30: 7.9. Alussa *oli sana*, Joona Vuorinen

Jyväskylän Rauhanhdydistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Seurat la 27.8. klo 19, ry.
Seurat su 28.8. klo 16, ry; n. klo 17.30
Seurat, ry.
Seurat ke 31.8. klo 19, ry.
Nuorten perjantai pe 2.9. klo 19, ry.
Seurat la 3.9. klo 19, ry.
Seurat su 4.9. klo 16, ry; n. klo 17.30
Seurat, ry.
Tutustumisilta ke 7.9. klo 19, ry.
Nuorten perjantai pe 9.9. klo 19, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Messu su 28.8. klo 10 Kaupunginkirkossa, saarna varatoiminnanjohtaja Kalle Virta. Kahvit Pappilassa.
Retki Tervonsalmen Naistenpäiville la 3.9., Elina Heinonen, Kristiina Nordman, Hanna-Kaisa Tanskanen. Lähtö Harjukadun tilausajolaiturista klo 8, paluu illalla. Bussikuljetuksen hinta 25–30 € riippuen lähtijämäärästä. Ilm. ja lisätiedot Inkeri Virkkala-Järvinen 0400 547 753 tai invir@elisanet.fi tai Ulla Karttunen 050 569 2957 tai Iiris Heinonen 050 360 4736.
Vauvat 6–12 kk klo 9–9.30.
Taaperot 1–1,5 v. klo 9.45–10.15.
Taaperot 1,5–2,5 v. 10.30–11.
Perhemuskari (yksi tai useampi alle 5 v. lapsi samasta perheestä) klo 11–11.45.
Muskarin lukukaumaksi 50 euroa/

Viserrämme Twitterissä tilillä @Henkielämä

English Sunday Service

TIME
September:
4.9. at 6pm
18.9. at 6pm

October:
2.10. at 6pm
23.10. at 6pm

November:
6.11. at 6pm
20.11. at 6pm

December:
4.12. at 6pm

PLACE

At the Old Vicarage, "Vanha pappila" Vapaudenkatu 26

Welcome to join our multicultural and ecumenical worship.
Contacts: Pastor Harri Vähäyylkkä
tel. +358 400 748 671 e-mail: harri.vahajylkka@evl.fi
Facebook Group: Christian fellowship in Jyväskylä

Miesten piiri aloittaa Vaajakoskella

Vaajakosken kirkonkelloissa on teksti "Minä olen Herra sinun Jumalasi", "Missä olet mies" ja kolmnessa "Missä on sinun veljesi". Vaajakoskelle perustettu Miestenpiiri auttaa miesten tulemistä kirkkoon. Piiri kokoontuu Vaajakosken kirkon tiloissa joka toinen torstai-ilta klo 18.30. Ensimmäinen kerta on 22.9. ja sitä seuraavat kokoontumiset 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., 1.12. ja joulukahvit 15.12. Miesten piirin tavoite on, että "uskomattomat miehet" voivat keskustella avoimesti uskottavista tai uskomattomista asioista Raamatun sanan äärellä. Piiriä vetää Lasse Nikkinen.

Palveleva puhelin
Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
Päivystys numerosta 01019 0071 su-to klo 18–01 ja pe-la klo 18–03.

Henki & elämä

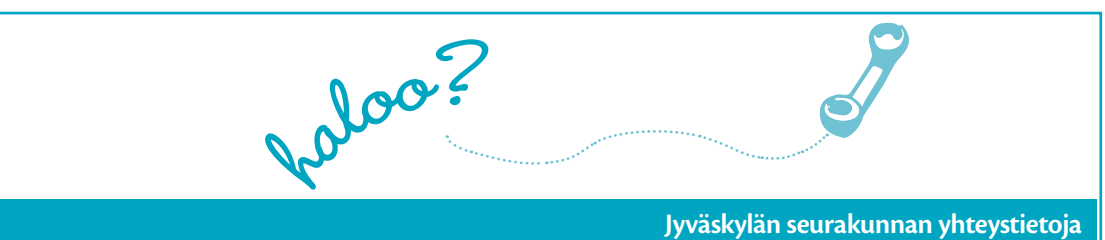
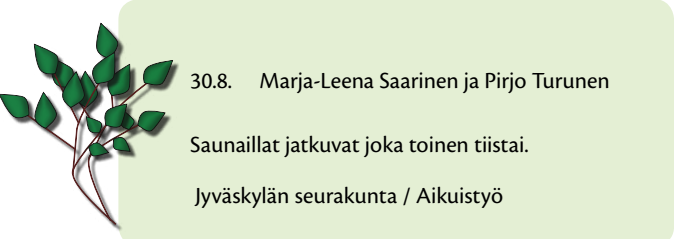
Seuraava lehti ilmestyy 9.9. Materiaali 30.8. mennessä

6. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Suomalainen lehtipaino Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palautte
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impio 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
jklrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
jklrk.ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 €/pmm

Naisten saunailat Vesalassa

Kokoonntuminen tiistaisin klo 18 Keskuseurakuntatalon edessä, lähtö yhteiskyydein. Tarjoilu 3 euroa.

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä
Vahtimestarit 050 523 4131

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitola Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Tied. ma ja to klo 11–15
Tied. Antti Laitinen 050 360 3484,
antti.laitinen@evl.fi

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Lekander Heini, työalasihtööri
050 521 5416

Hallintopalvelu
Lajunen Anu, hallintojohtaja
050 340 9888

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautausoimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihtööri
040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Lukkarinen Maritta kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihtööri
050 382 4424

Leirikeskusten varaukset
040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä
050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Vähäyylkkä Harri, seurakuntapastori
0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihtööri
050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyo 050 549 7033

Nuorisotyö
Grönlholm Petri, työalasihtööri vs.
050 521 5401
Mäki-Latvala Anu, nuorisomuuksikko vs.
050 549 7048
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja
040 509 8060
Göös Ilkka erityisnuorisotyönohjaaja
040 527 5382
Ketola Henrik, vammaisnuorisotyö
050 549 7029
Bom Passi, partio/Lehtisaari
050 5497 011

Opiskelijatyö
Minna Korhonen, yliopiston oppilaitos-
pappi vs. 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiopiston ja
ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
050 521 5418
Elina Lintulahti, lukioiden oppilaitos-
diakoni 050 549 7006

KORPILAHTI
Korpilanden kirkko ja seurakuntatalo

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaruus (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Puupponen Johanna, seurakuntapastori
040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 737 7963

Taloushallintopalvelu
Laitinen Markku, talouspäälikkö
040 545 8750

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä
Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö
040 535 1064

Yhteinen seurakuntapalvelu:
Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6,
050 549 7041
Aluekappalainen,
Tervonen Mauri 050 549 7031/Päivi
Kärkkäinen 050 523 4149
Aluesihtööri, Koho Ulla 050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina
050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne
050 340 0638
Halsilän seurakuntakeskus, Kärpänkylä 5,
050 549 7040
Kappalainen vs. Kärkkäinen Päivi
050 523 4149
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10,
050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor
050 590 0265
Aluesihtööri, Lehto Aira 050 340 9889
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Rantanen Jukka 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus,
Isännantie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen Wuolio Seppo
050 521 5415
Aluesihtööri Tuomi Kaisa 040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna
050 340 9895
Lahjarjarjun kappeli,
Ukkoniementie 2, 050 549 7039
Kappalainen, Pirtala Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilanden kirkko ja seurakuntatalo

Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen Haapakangas Marjut
050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsti 050 557 9003
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihtööri Kaunisto Virpi
050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4,
050 549 7045
Aluekappalainen, Bucht Riku 050 407 0115
Aluesihtööri, Saarikko Satu
050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Ronkainen Marjo vs. 050 549 7007
Lapsityönohjaaja, Korhonen Tiina
040 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8,
040 560 9911
Aluekappalainen, Hautalahti Seppo vs.
040 560 9906
Aluesihtööri, Laakso Tuija/ Härköjärvi Esa
050 302 8300,
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Iivonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Heikälä Marja-Terttu
040 560 9908

SÄYNNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1
050 340 9896
Säynätsalon pappi, Pappilantie 6
Aluekappalainen, Osmo Väättäinen
0500 545 611
Aluesihtööri, Lehto Aira 050 340 9889
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 040 340 0639
Neulaskoti, Pihlatie 4, Kelfjonkangas
050 549 7046
Seurakuntapastori vs. Jurva Esa
050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
040 560 9917
Aluekappalainen Vallipuro Risto
040 545 8720
Aluesihtööri Laakso Tuija/Härköjärvi Esa
050 302 8300.
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa
040 560 9916
Lapsityönohjaaja Simpanen Eija
040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11,
040 560 9928
Aluekappalainen Huttunen Hannu
050 521 5405
hannu.huttunen@evl.fi
Aluesihtööri Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia,
Liimatainen Marja-Leena 040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs. Palander Tarja
040 574 1706
Jyskän seurakuntakotai,
Asmalamenttie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto
040 560 9920
Diakonia, Reingoldt Tero 040 560 9927

Jyväskylän seurakunnan lähetykskasvatussihteeri Sade Pirttimäki innostui lenkkeilemään Run 4 Your Life -tapahtuman myötä. Tavoitteena on juosta kympin lenkki hyvän asian puolesta. Pirttimäen kanssa voi osallistua vielä yhdelle seurakunnan järjestämälle juoksutreenille ennen tapahtumaa.

Run 4 Your Life ottaa kantaa kristittyjen puolesta

Monissa maissa kristittyjen asema on tukala. Vainottujen kristittyjen puolesta kampanjoiva tapahtuma järjestetään Jyväskylässä nyt toista kertaa.

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Kristittyjä vainotaan ja kristillisen uskon harjoittamista rajoitetaan lukuisissa maissa ympäri maailmaa. Pahin tilanne on Pohjois-Koreassa, jossa kymmeniätuhansia kristittyjä on joutunut uskonsa takia vankileireille. Listan kärjessä ovat myös Irak, Eritrea, Afganistan, Syyria, Pakistan ja Somalia, joissa ääri-islamistiset tahot vainoavat kristittyjä järjestelmällisesti.

Vainottuja kristittyjä eri puolilla maailmaa auttaa Marttyyrien Ääniry. Yhdistys on tiiviissä yhteistyössä

24 eri maassa toimivan The Voice of the Martyrs -lähetyksjärjestön kanssa.

Monissa maissa kristittyjä kidutetaan, pahoinpidellään ja vangitaan. Pahimmillaan vainoamiset johtavat hengen riistoon.

– Kristittyjen vainot lisääntyvät vuosi vuodelta, Jyväskylän seurakunnan lähetykskasvatussihteeri **Sade Pirttimäki** huomauttaa.

Pirttimäestä on puhuttelevaa, miten kristillinen kirkko on kaikesta huolimatta säilynyt vahvana monissa vainoa harjoittavissa maissa.

– Kristityt ottavat näissä maissa

valtavan riskin, mutta silti he ovat valmiita tekemään niin. Minulle se on iso todistus Jumalan läsnäolosta ja vaikutuksesta, Pirttimäki sanoo.

Vainottujen kristittyjen puolesta otetaan kantaa Jyväskylässä Run 4 Your Life -tapahtumassa, joka järjestetään syyskuussa. Tapahtuma haluaa herättää keskustelua ja jakaa tietoa kristittyihin kohdistuvasta vainosta. Samalla on mahdollisuus osallistua vainottujen kristittyjen tukemiseen joko kävelemällä tai juoksemalla.

– Välillä on terveellistä miettiä, millaista arki on muualla maail-

massa, Pirttimäki muistuttaa.

Tapahtuma toteutetaan toista kertaa Finlandia Marathonin yhteydessä 16.–17. syyskuuta. Matkana ovat viiden kilometrin kävely ja kaikki Finlandia Marathonin juoksumatkat. Ilmoittautumismaksulla painetaan kaikille osallistujille Run 4 Your Life -t-paita, loppusumma ohjataan Marttyyrien Ääni -järjestön kautta vainottujen kristittyjen tukemiseen.

Sade Pirttimäkeä tapahtuma on motivoinut lenkkeilemään. Tavoitteena on juosta kympin lenkki hyvän asian puolesta. Ennen tapah-

tumaa luvassa on vielä yksi seurakunnan järjestämä yhteistreeni kaikille halukkaille. Kympin lenkille voi hakea tuntumaa Pirttimäen johdolla.

▶ Lisätietoja www.facebook.com/Run4YourLifeSuomi. Ilmoittautuminen 29.8. mennessä sari.palomaki@vomfinland.fi. Yhteistreenit ti 6.9. klo 18. Kokoontuminen sataman parkkipaikalla, Jyväskylä-infon vieressä. Kaikille avoin iltailaisuus Kaupunginkirkossa la 17.9. klo 20. Musiikista vastaa Nina Åström.

Elämästä

Hollanti kääntyy kirjaksi suomalaisen käteen

KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Olen **Sanna van Leeuwen**. Käänän suomeksi hollantilaista kirjallisuutta. Kielet kiinnostivat minua jo lapsena. Hyödynsin koko Pihtiputaan lukion kielivalikoiman: ruotsi, englanti, saksa, ranska. Nykyään on vallalla ajatus, että kieliä ei tarvitse opiskella. Mielestäni yhdenkään kielen opiskelu ei mene hukkaan. Myös lukemaan kannustan, sillä lukeminen avaa kokonaisia uusia maailmoja.

Kun valmistuin kielenkääntäjäksi Savonlinnasta, muutin Saksaan Würzburgiin. Käänsin saksankieli-

siä tekstejä englanniksi eri alojen yritysasiakkaille. Ystävien perheet olivat katolisia, ja kävin heidän kanssaan kirkossa. Aluksi irvailin pyhäinjäännöksistä ja muusta, mutta kun myöhemmin menin katoliseen Taizé-messuun, ajattelin, että olen tullut kotiin. Ripaus mystiikkaa ei tekisi luterilaisuudelle pahaa.

Asuin Saksassa neljä vuotta ja tapasin siellä hollantilaisen puolisoni. Muutimme Hollannin Groningeniin. Opiskelin kielen ja pääsin kokeilemaan unelma-ammattiani, kaunokirjallisuuden suomentamista. Suomeen muutimme vuonna 2007. Hollantilaisuus näkyy perheessämme eniten ruo-

ka-aikoina. Syömme usein leipälounaan, ja lämpimän ruoan aika on iltakuudelta. Leivän päälle laitamme hagelslag-suklaarakeita, joita tuomme Hollannista. Seuraamme maan tapahtumia katsoamalla Hollannin telkkaria netissä.

Hyvä kirjankääntämisen tahti on noin sata sivua kuussa, siinä jää aikaa pähkäillä. Sovitan käännöstyöt lasten kouluajan mukaan enkä tee työtä yöllä ja viikonloppuisin. Myös lasten voimisteluharrastus aikatauluttaa työtä. Jos kääntämiseen tulee tenkkapoo, keitän kahvit ja pesen pyykkiä. Kun teen muuta, tulee se idea. Ja jos ei tule,

pitää sille kohdalle laittaa kysymysmerkki ja jatkaa eteenpäin. Erityisen iloinen olen **Herman Kochin** kirjojen saamasta positiivisesta palautteesta, ja **Renate Dorresteinin** kirjoja on mukava kääntää. Niissä on elävää kieltä, joka ei päästä helpolla.

Vapaa-ajallakin luen. Ostan aivan liikaa kirjoja. Pidän kirjoista, joissa on ripaus yliluonnollista ja kiinnostavia ihmiskohtaloita jossain historian kehyksessä. Lisäksi käyn ranskan kurssilla ja harrastan vesijumpaa ja lenkkeilyä. Harrastan postcrossingia. Kaukaisimpia kortteja olen saanut Brasiiliasta, Intiasta ja Etelä-Afrikasta.

Sanna van Leeuwen

Kääntäjän työn hyviä hetkiä ovat ne, kun posti tuo uunituoreen kirjan painosta. Toinen hyvä hetki on, kun luen positiivisen kirja-arvostelun, jossa mainitaan myös kääntäjä.